Gümüşhaneli Ozanlar

(Antoloji)

Sabahattin Kömürcüoğlu

Değerli Hemşehrimiz

Sayın Gürbüz Refioğlerine

muhabbet dileklerimle

24-1.1987

[signature]

KİTABI HAZIRLAYANIN DİĞER ESERLERİ:

1 - SANA DOĞRU	(şiirler)	1971
2 - KASIM ÇİÇEKLERİ	(şiirler)	1986
3 - GÜLKIZ	(roman)	basıma hazır
4 - ÖYKÜLER	(öykü)	basıma hazır

KİTAP İSTEME ADRESİ: PK. 78 Suadiye / İST

Tel. 3616994

GÜMÜŞHANELİ OZANLAR

(Antoloji)

Hazırlayan

SABAHATTİN KÖMÜRCÜOĞLU

Basım Yılı:1987

Bu kitap aziz dostum Fuat Yücel'e armağandır.

Kitabın basımında katkıları bulunan
Sayın hemşehrilerim :
Recai Türkoğlu, Kılıç Türkoğlu,
Hüseyin Öztürk, Hüseyin Kıroğlu,
Süleyman Tanış'a
Sevgili Öğrencilerim (Sürmeneli)
Ahmet Alioğlu, İsmail Kırali,
Kasım Köse, Koray Aydın.
(Emirgânlı)
Hüseyin Tanciğer ve Koray Büyükasar'a
Teşekkürlerimi bildirmeyi bir borç sayarım.

Sabahattin Kömürcüoğlu

ÖN SÖZ

Bu kitapta Gümüşhane'mizde yetişen Ozanları bir arada toplamak istedik.

Amacımız: Gümüşhaneli ozanlarımızı tanıtmak; sağ olanların biribirleriyle tanışmalarına yardımcı olmak ve bu ozanlarımızla halkımız arasındaki içtenlikli bağın kurulmasında bir köprü kurmaktır.

Kitabımızı hazırlarken:

1 - Bazı gazetelere ilân verdik, yazı yazdık; sanatçı hemşerilerimize yapıtlarını göndermelerini duyurduk.

2 - Tanınmış ozanlarımızın bazılarına mektup yazdık, bazılarıyla da bizzat gidip görüştük.

3 - Ölmüş ozanlarımızın yapıtlarından yararlandık, yakınlarının yardımını sağladık.

Tanınmış ozanlarımızın dışında antolojiye alınmak için ölçümüz şu olmuştur:

A) - Ozanların yapıtlarının tanınmış bir yazın dergisinde yayınlanmış olması...

B) - Ya da ozanın ümit verici ve yetenekli görülmesi...

Ozanlarımızın ö[illegible]çmişlerini hemen hemen yazdıkları gibi koyduk.Sanatları ve yapıtları üzeri[illegible]e bir değerlendirme yapmak gereği duymadık; bunu okuyucuya bıraktık.

Ölenleri edebiyatımızın değerlendirdiği ölçüler içinde aldık.

Bir ozan, bir halk ozanı almak suretiyle, ozanlarımıza soyadı alfabetik sırasına göre yer verdik.

Antolojimizin üç özelliği vardır:

1 - İlk yerel antolojidir...

2 - Halk ozanlarıyla diğer ozanlar bir arada alınmıştır.

3 - Yaşayan ozanlarımızın adresleri de verilmiştir.

Tüm eleştiriler "Kaptan Arif Sok. 30/8 Suadiye-İst." adresine yazılabilir.

En iyi dilekler...saygılarımla...

Sabahattin Kömürcüoğlu

İçindekiler

SIRA NO.	SOYADI ADI	SAYFA NO.
1-	AKENGİN YAHYA	7 - 16
2-	BAYBURTLU ZİHNİ	17 - 22
3-	KOCATÜRK V. MAHİR	23 - 32
4-	CELALÎ AHMET	33 - 40
5-	KÖMÜRCÜOĞLU SABAHATTİN	41 - 50
6-	KAYA OSMAN	51 - 58
7-	ÖNEM YÜKSEL	59 - 66
8-	HİCRANÎ (TAŞTAN)	67 - 74
9-	ÖNEM A. BAHA	75 - 84
10-	İRŞADÎ (AĞLARBABA)	85 - 94
11-	SOYDAŞ HASAN	95 -104
12-	İPEKSÜMEROĞLU NİYAZİ	105 -112
13-	ÖZDENOĞLU ŞİNASİ	113 -120
14-	TİMURHAN AKİF (ZEVRAKÎ)	121 -128
15-	ÖZDEMİR NURETTİN	129 -138
16-	YALÇIN HAMİT NECDET	139 -146
17-	ÖZTÜRK ŞEFİK	147 -154
18-	ÜÇÜNCÜOĞLU O. NABİ	155 -164

YAHYA AKENGİN

YAHYA AKENGİN
(1946 - .....)

Bayburt'un Güçlü (Zarani) köyünde doğdu. Köylerinde okul olmadığı için ilkokulu Kısanta Köyü'nde okudu. Erzurum Yavuz Selim Öğretmen Okulu'nu ve Eğitim Enstütisünün Edebiyat Bölümünü bitirdi. Afyon ve Ankara'da Öğretmenlik ve idarecilik yaptıktan sonra, Gazi Eğitim Enstitüsünde Türk Dili ve Edebiyatı Dersleri okuttu.Daha sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı Baş Danışmanı oldu.

Ozan aynı zamanda Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin de Türk Dili Dersleri'ni okutmaktadır.

Ozan, çocukluğunda, (ozan ve hoşsohbet bir adam olan) dedesi Alişan Efendi, çevre köylerden Dede Efendi ve Ağlar Baba'nın sohbetlerinde bulunmuş ve onların oluşturduğu bilgi ve sanat ortamından etkilenmiştir.

Yahya Akengin 1968'de edebiyat alanında görüldüğü ve Hisar Dergisi'nde yıllarca şiir ve yazıları çıktı.

Çağ Sürgünü adlı şiir kitabı ve daha sonra da "Hicret Duyguları" şiiriyle Türkiye Milli Kültür Vakfının ödüllerini kazandı.

YAPITLAR : 1 - İstesen (1969), Akşamla Gelen (1973), Çağ Sürgünü (1977), Saatler ve Çehreler (1982) Ötelerden (1986),

Özlem Yokuşları (roman. 1981. Kültür Bakanlığı Yayınları.). Ozanın ayrıca basılmamış roman ve tiyatro yapıtları da var.

ADRES: Yahya Akengin Trt. Ankara Radyosu
Tiyatro Eğlence yayınları Md.
ANKARA

İSİMSİZ HASRETLER

Öte yakasında türküler tutturduğum ırmak,
Özlemin sularından daha derin...
Uçurulmuş köprü başlarından baktım,
Turna seslerinde bir şafak,
Bir Yunus ilahisiyle uyandığım...

Dağ çiçeklerinde gülüşü vardı hüznün
Onu anlatacaktım dostun bağına,
Dediler devri geçti mahzun gülüşün...
Öte yakasında sevdalar unuttuğum ırmak
Kuralım mı köprüleri, bir düşün...

İsimsiz özlemler büyüdü içimizde,
Andı ıssız dağların ezgisini birden
Bir gül gibi kaldırımlara düşen bahtımız...
Dalgın adımlarla nadas ettiğim şehirden,
Bir müjde koparcak bu poyraz,
Çiçekler tövbelere açılırken...

Ceylanların ürkmediği bulvarlar düşünüyorum
Nakış derliyorum çarşılara minyatürlerden
Zamanın virane bir köşesinden sıyrılarak,
Sularından öpüyorum çeşmelerin...

TEKMİL

Isparta düzünde bir akşam
Kışla önünde, talim dönüşü,
Gözlerimi aya dikmiş,
Tekmil alıyorum yıldızlardan...

Işıklı bir doğum telaşında gökyüzü,
Bir ucu sılada saman - yollarının...
Bulmak üzereyim ıssız köyümüzü,
Evin eşiğinde anacığım, yine dalgın,
Yine dualara sarmış hüznünü...

Tabur çeşmesinde bir türkü dilleniyor,
Darvas dağı başkaldırmış gurbete...
Isparta güllerine inat gülleniyor,
Dağlar uzanır dağlardan öte,
Sınırlar ağlar içimde,
Sınırlardan öte...

Yoklar yüreğimi bir özlemin eli.
Belki en uzağıdır bu yıldızların
Şimdi gelip seyrine durmuş,
Saçıma düşen beyazların...

Isparta düzünde bu akşam,
Tekmil aldım yıldızlardan,
Tekmil verdim anıları...
Kayan bir yıldızı, göçen bir sevgiliyi,
Ufuklardan ve yıllardan sora sora
Bu gün de bitirdim askerliği...

SÖYLER

Irmağın iki yanında iki atlı
Sakin pınarlardan başlayan yolculuk
Gönül gizli sevdalarda kanatlı
O hep nazlı bense mağrur
Bahar sellerinde ne köprüler uçurduk

Uzayan yollar dinmeyen yağmur
Bulutlara sarınmış anılar
Uzak denizlerin süvarisi bir Leylâ'dan
Bir Mecnun özlemidir arda kalan

Taşlı yolların kıyısında bazen
Bir gizli çiçek büyür
Yolcusunu bekler uzaklardan
Dipdiri özlemler içinde özgür
Sessiz ve mahzun gülüşlü
Bir sabra dönüşen ömür

Tedirgin güllerin solup açtığı
Siyah gözlerinde dolu dizgin süvariler
Andırıp bilinmeze giden ırmakları
Anısızın bir şarkı söyler
Ve daima bir sükûtun bestesiyle
Dönmemiş turnaların kanat sesiyle
Bütün güller aşkı söyler

ÇÖPCÜLER ATEŞYAKMIŞ

Kaldırımlar alev alev sabaha karşı,
Şehre bir Türkmen obası mı gelmiş?
Birden içimde sığınılmış bir vadi sıcaklığı,
Çobanlı çileli özlemli dağlar,
Meğer bu şehirden daha güzelmiş...

Çöpçüler ateş yakmış deyip de geçemedim,
Küçücük bir hayal buldum ışığında,
İçimden bir kır türküsü tutturdum,
"Alışmışım soğuk suya, ıssı sular içemem".

Hani senin o bin yıllık muhabbetin,
Ocak başlarında sevdalar anlatılan yurdun?
"Yaradılanı severiz Yaradan'dan ötürü"
Dar vakitler içinde şu gülsüz ömrü,
Dikenlere vurdum özleme yordum...

Ocak başlarında sevdalar anlatılan yurdum,
Nerde senin o bin yıllık muhabbetin?

GÜZ AĞZINDAN

Uzak bahçeleri süzüyorum bir tepeden
Anılar yeşilinden pay sakladığım güze
Unutma şarkımı bağ, unutma dare
Nice kışlardan nice ezgilerle dönerim size

Kulağımda yurdun sesten coğrafyası
Höyük başlarında durur dinlenirim
Aslı'dır hala güzellerin hâsı
Unutma Yıldız Dağı, unutma Kervan - kıran

Mor ve yorgun yamaçlardan iniyorum
Uzaktan bir kavala yansıyor güllerin hüznü
Karlara niyetlenmiştir yine Erzurum...
Duman almış dağın bir yüzünü
Bir yüzünde seninle bekliyorum,
Gel gitme gençliğim, ömür bildiğim...

ŞAFAK NÖBETÇİSİ

Dildöken sessizliğinde yakaladım evreni,
İklim iklim bir şafağın seyrindeyim.
Bakırcılar çarşısından almış alını
İklim iklim bir şafağın seyrindeyim.

Bozkırda müjde taşıyan atlara benziyor,
Şafağın alnında şu bulutlar...
Besbelli süvariler uykusuz,
Bir göz kırpımında yelken oldu bulutlar...
Ve bir deniz açılıyor sonsuz,
Bir bakıyorum derinlerdeyim,
İklim iklim bir şafağın seyrindeyim.

Sabahlamış bir mey meclisinde börtüböcek,
Daha uykularda acılar ve insanlar...
Çölleri kucaklayan ırmaklar gibi,
İşliyor canevime ezanlar...
Bekle diyorum, kendi kendime Yahya,
Gün doğmadan neler doğar...

Bekle diyorum, bekliyorum şafağı,
Yıldızlar terketmede bir bir nöbeti.
Kol geziyor bulutlar bir yukarı bir aşağı
Ülkeler doğuyor yurdun haritasında,
Ülkeler batıyor sabah yelinden,
Bülbül yine o tükenmez yasında...

Bekliyor beni de hesaplaşmak için aynalar.
Güneşlerle bitmeyecek özlemler içindeyim.
Dağlarda mutluluğun şavkı dolanıyor,
Özgelerle tadılmayan mutluluğu neyleyim.
Gözlerimde gül bağrımda kor olan,
İklim iklim bir şafağın seyrindeyim.

HİCRET DUYGULARI

Yürü diye buyurdu sana Rabbim
Dileseydin yol kalkar aradan,
Saraylar yükselirdi yılanlı mağaradan...

Yolun başında Hicret,
Zehri şifa ile barıştıran dağın
Oyuğunda iki damla gözyaşı,
Biri iman biri mihnet.

Dünyaca nice müjdelere karşı,
Dedim ki, ben hüznün peygamberiyim.
Ömründe arasın diye anlamını kainat,
Rabbim hem çile verdi sana Efendim,
Hem cümle varlığı saran şefkat.

.....

Örümcekler bile duyar davetini Hakkın
Mecalsiz koyunların coşar damarları
Rahmet çöle hem uzuk hem yakın,
Kilit yapar kalbine kimi inkarı,
Kiminde müjdelenir İslam'ın Orduları.

II

.....

Bazen rengini bazen kokusunu,
Unuttuğumuz bir güldür şimdi Hicret,
Sarsın yeniden Efendim cihan ufkunu,
Dervişsiz dağları gün aşmadan...

.....

Terkedilmiş şehre dönüş nedir bildim,
Bileli gurbet saydım ömrümü
Yollarda kesilirmiş yolların kördüğümü.

.....

III

.....

Biraz gülüşlü biraz gözyaşlı düğün,
Olsa gerek tek tek ömürler
Bir başka hicretin gelip çattığı gün,
Ya dosta ya hicrana açılan,
Kapılardan geçeceğiz dilimizde,
Ya gül destesi Kur'an
Ya pişman ve perişan

Duyup söyler asi kulun Yahya
Güzeldir gözümde elbet,
Şanla, şerefle, imanla yaşanan dünya
Huzuru besler düşündükçe ahiret.

Rabbim sana uzanan elim,
Titriyorsa da günah yükünden,
Ümit kesip indirecek değilim.
Acılar kervanında nöbetim var,
Dikenlerden güllere hicretim var.

BAYBURTLU ZİHNİ

BAYBURTLU ZİHNİ
(1800 - 1895)

Bayburt'ta doğdu. XIX. yüzyıl saz şairlerinin en tanınmışlarındandır. Babası Bayburt'lu Hacı Osman'dır.

Zihni, Erzurum ve Trabzon Medreseleri'nde okuduktan sonra İstanbul'a gitti. Bir zaman sonra döndü. 1834'de hacca gitti. Dönüşte Mısır'a ve İstanbul'a uğradı, 1. Abdülmecit'e culusiye sundu. Akka kalesi münasebetiyle oraya giden donanmada bulundu. Reşit Paşa'nın Divan Kâtipliğini yaptı.

Hopa, Of, Karacadağ ve Erzincan'da bucak ve Mal Müdürlüklerinde bulundu.

Trabzon'dan Bayburt'a dönerken yolda Holansa köyünde öldü. (1895) Şonradan ozanın oğlu Revai, babasının mezarını yaptırarak başına bir kitabe koymuştur.

Aruz ile tıpkı klasik şairler gibi divan tanzim eden Zihni'nin bir divanı vardır.

Sergüzeşt Name adlı uzun mersiyesinde yaşamı hakkında önemli bilgiler verir. Bazı çağdaşlarını hicveden Hikâye-i-Garibe adlı basılmamış bir tarihi eseri de vardır.

Zihni aruzda büyük bir başarı gösteremediği için, saz şairi olarak tanınmıştır.

1838 Rus istilasından sonra Bayburt'un yıkılmış halini anlatan Şehnaz divan bestesi ona İstanbul'un edebi çevresinde şöhret kazandırmıştır.

KOŞMALAR

I

Vardım ki yurdundan ayak göçürmüş
Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı
Camlar şikest olmuş, meyler dökülmüş
Sakiler meclisten çekmiş ayağı.

Hangi dağda bulsam ben o meralı
Hangi yerde görsem çeşm-i-gazalı
Avcılardan kaçmış ceylan misali
Geçmiş dağdan dağa yoktur durağı.

Lâleyi sümbülü gülü hâr almış
Zevk-u-şevk ehlini ah-ü-zâr almış
Süleyman tahtını sanki mâr almış
Gama tebdil olmuş ülfetin çağı.

Zihni dert elinden her zaman ağlar
Vardım ki, bağ ağlar bağ-ı-ban ağlar
Sümbüller perişan güller kan ağlar
Şeyda bülbül terk edeli bu bağı.

2

Yıkmış çadırların göç etmiş Leyla
Vardım ki, boş kalmış yar otakları
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun
Akıtmış gözünden kan ırmakları.

Zeyd ile göndermiş Leylaya name
Dedi îy (i) getirdin ağyarı kame
Akıbet yar oldum ibn-i-Selame
Neyledin ettiğin o mısakları.

Zihni'yim akıttım didem yaşların
Yedi yıl bekledim bulak başların
Dağıt bu derneği sav savaşları
Bozuldu kabail ittifakları.

3

Katip sen yaz saba sen de kerem kıl
Götür arz-ı-halim yare tez elden
Naziktir efendim nezaketli bil
Gönderdim o didare tez elden.

Kâtip çok uzatma harfi imlâyı
Hemen yaz derdime iste devâyı
Kerem et bekletme bad-ı- sabâyı
Azmeylesin o diyâra tez elden.

Hasreti dideme nem mı gönderir
Hicran mı gönderir gam mı gönderir
Kendi mi gelir merhem mi gönderir
Zahm-ı-dil-i-Zihni (i) zâra tez elden.

4

Ah elinden zülf-ü- kemendim benim
Müjgân değdi sinem yarelendi gel
Günbegün artmakta dert ile gamım
Uç verdi yaralar sıralandı gel.

Gamdan hicar oldu meskenim yurdum
Tükenmez avazım okunmaz derdim
Üç değil beş değil, yüz oldu derdim
Yüklendi gam yüküm kiralandı gel.

Zihni'ya bulundur haftada ayda
Sevip ayrılmada ne buldum fayda
Azrail göğsünde canın hay hayda
Gözlerimin akı karalandı gel.

5

Erzurum'dan esip gelen sabâlar
Varın bakın Bayburt bağı kandedir.
O yâr ikliminin baharı mıdır
Yahşi midir öz otağı kandedir.

Felek bülbülünden cüda düşürdü
Öz bülbülün özge bağa düşürdü
Mecnun gibi Leyla'sını şaşırdı
Gezer amma bilmez dağı kandedir
.....
Zihni'ya ne diyâre gidip sen
Üç goncalı gül-i-zâre gidipsen
Sabâ lütfen guy-i-yâre gidipsen
Haber götür öz durağı kandedir.

OTLAKÇI DESTANINDAN

Bir şirin hikâye geldi hatıra
Bu kıssadan hisse ala otlakçı
Yeter her kiseye başın batıra
İçtiğin burnundan gele otlakçı.
.....
Evimden kahveye sürer subh-u-dem
Kurulur mangala cümleden akdem
Gelene efendim gidene ağam
Kiselere dala dala otlakçı.

Bizim handan özün nice kaytandın
Burada düşmüş iken özge apardın
.....
İmdi ağa oldun bala otlakçı.
.....
Zihni bu pendimi kabul etsinler
Bâdesiz bu kârdan udul etsinler
Meclis-i-yarana duhul etsinler
Sıçrasın dâldan dala otlakçı.

XXXX

Zihni'nin hicivlerinden bir örnek:
Asrımız muteberi taze gerek
Perçemi ruyuna yelpaze gerek.

XXXXXXXXXXXXXXXXX

Bir zaman kâtip-i-Divan oldum
Gehi giryan gehi handan oldum
Bir zaman kâtip-i-mektub-i idim
Vüzeranın heme matlubi idim
Görmedim hiçbirinde insaf
Gördüm amma nice bin lâf-ü-güzâf.

VASFİ MAHİR KOCATÜRK

VASFİ MAHİR KOCATÜRK
(1907 - 1961)

Gümüşhane'de doğdu, Ankara'da öldü. Ozan ve edebiyat tarihçisi. Darül Şafaka Lisesini ve Mülkiye Mektebini bitirdi. (1930)

Ankara, İstanbul ve Kastamonu Liselerinde Edebiyat öğretmenliği, Malatya ve Eskişehir Liselerinde müdürlük yaptı.

Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişliği'nde bulundu. 1950 seçiminde DP.-den Milletvekili oldu. Sonra ANKARA Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğretmenlik yaptı. Sanat yaşamına Yedi Meşale ozanlarından biri olarak atıldı. Faruk Nafiz ve Nazım Hikmet yolundan geçtikten sonra, Turan yoluna saptı.

Şiir kitapları:

1- Tunç Sesleri
2- Geçmiş Geceler
3- Bizim Türküler
4- Ergenekon

Manzum oyunları: On İnkılâp

Edebiyat incelemeleri : Fransız Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı

Antolajiler: Şahaserler Antolojisi, Divan Şiiri Antolojisi

Ozan şiirlerinden seçmeleri HAYAT ŞARKILARI adlı bir kitapta toplamıştır.

"Türk Edebiyatı Tarihi" ölümünden sonra basılmıştır. (1964)

Oğlunun ADRESİ: Prof.Dr.Ulkan Kocatürk Atatürk Araştırma Merkezi Ankara

TABİAT
II

Beyaz mis çiçekleri açar
Dikenli bayırlarında doğduğum yerin,
Mor sümbüller filizlenir
Nemli çimenlerinde bahçelerin.
Burcu burcu kokar kekikler
Kızıl otlar biter doruklarında...
Koyunlar yeşil yamaçlarda.
Yayılır papatyalar gibi
Kuşburnular, kızamaklar
Mercanlar dizer dallara
Böğürtlenler sarı salkımlar
Gölgeler salar yollara.
Kuytu yuvalarında fundalıkların
Isınır mavi yumurtalar,
Öter keklik kayalıkyarda,
Uzaklara çeker avcıyı,
Karataşlardan akar sular
Tekrarlar sonsuz şarkıyı.
Ve cıvıl cıvıl çoban kuşları
Çimer kaynakta.
Bir meşe dalında karatavuk
Gösterip altın gagasını
Ses gönderir nar bülbülüne.

Nar bülbülü kızıl gerdanlı
Berrak sesli minimini kuş.
Çağırır dallara çocukları.
Titrer havada türküsü
Ağustosböceklerinin,
Billûrlaşan buğular içinde.
Dallar, sakızlı, kokulu dallar,
Pişirir güneşte
Altın demeti kaysılarını.
Nefti yapraklarda sevdiğim mürdümler
Kara gözler gibi süzülür
Ve elmalar, limon elmaları,
Gelin elmaları..göbek elmaları...
Uzak yollardan duyulur
Onların tatlı kokuları.
Dalları kanarya dolu kızılcığın
Güzün kan damlar yapraklarından
Altında akan küçücük dereye,
Değiştirip ateş dudakları
İçmek seni ey tabiat!
İçmek bir yudum suyundan
Gökleri, yemişleri, kokuları...

(Hayat Şarkıları)

YURT TÜRKÜSÜ

Güzel yurdum! dağlarını
Uzaktan göresim gelir
Keskin esen yellerine
Başımı veresim gelir.

Gözümte tüter damların
Sakız kokulu çamların
Türkü söyler akşamların
Bana kendi sesim gelir.

Ak ördekli göllerinde
Mavi bakışların vardır.
Buğulu pembe yazların
Dumanlı kışların vardır.

Hoştur dağının eteği,
Yamaçlarının çiçeği,
Gece ayın gezindiği
Altın yokuşların vardır.

Seni gezdim karış karış,
Ak ceylan gördüm dağında.
Seyrettim deli gönlümü
Kızıl, Yeşil ırmağında.

Bağlıyım sana candan ben
İçimde bin renktesin sen.
Ciğerimi tazeleyen
Bir hava var toprağında.

Su içtim kaynaklarından
Gölgelerinde uyudum.
Kuşlarının söylediği,
Şen türkülerle büyüdüm.

Ninniyle salladın beni,
Şevkatle kolladın beni,
Sevgiyle bağladın beni,
Yurdum! yurdum! güzel yurdum!

ERGENEKON

Koptum dağların başından
Geldim sana köpüklü su!
Bir yudum ver, dinsin artık
İçimdeki kan kokusu!

Hasretim hep sanaydı,
Kır atım yılları saydı.
Kınları bir çelik yaydı.
Senin için vardığım pusu!

Önümde gürle dalgalan!
Doyursun gözümü rengin.
Sensiz bütün dünya yalan,
Yalnız gökler olur dengin.

Sen tanırsın eski Türkü
Ufkundadır kutsal ülkü,
Bir sonrasız şanlı türkü
Söyler bana gür ahengin.

TÜRKÜMÜZ

Bir ummanız ucumuz görünmüyor dumandan
Toprağı baştan başa kuşatıyor yolumuz.
Coşkun akışımızda görür bizi her bakan
Dalgalar sayısınca açık alın, dinç omuz.

Başımızın çelengi ana yurt çiçekleri,
Kiminiz bilgi eri, kiminiz sanat eri,
Bir, gün bakışlı adam bize dedi: "İleri!"
Asırlar aşıyoruz ürperişsiz korkusuz.

Üstümüzde süzülen ışık kanatlı şahin
Bilinmez hangi ufku seçecek durmak için.
O sonsuz ufuklara doğru giden güneşin
Ardından akıyoruz, akıyor, akıyoruz.

KÖYLÜ TÜRKÜSÜ

Yeşerir çalışan ellerimizle
Tanrının kapkara ovası, dağı,
Bahçeyi doldurur kızıl elmalar,
Sapsarı altınlar güldürür bağı.

Tabiat demirden elimizdedir.
Aşk ile sıkınca kara taş erir.
Alın terimizle bire bin verir
Öz anamız olan öz yurt toprağı...

III

Alaca karanlık güneş doğmadan
Sardı ufukları bir kara duman.
Ardından yükseldi gür top sesleri
Ordular, gün geldi haydi ileri!..
İleri...atılan yüz binlerce er
Yayından fırlayan ok gibiydiler.
Yarıldı, çarpınca bu aslan asker
Bir yılda alınmaz denilen siper.
Kol kol olmuş kaçan sırtlan sürüsü,
Kıpkızıl yangınlar dağların süsü,
Düşman demirden bir ağ içindedir,
Tümenler çemberde General esir.
Kılıçlar ateşten birer engerek.
Önünden ya kaçmak ya ölmek gerek.
Bu ne güç, bu ne sır ey Başkomutan!
Bir işaretinle fışkırdı volkan.
Akıyor dört yana ateş selleri.
Ordular ilk hedef deniz ileri!...

V

Güneş başka türlü doğsun
Kıyılara, kıyılara!
Dök çiçeklerini Samsun,
Kıyılara, kıyılara

Mabetlere kurban verin
Göklere armağan verin
Haberi durmadan verin
Kıyılara, kıyılara!

Güneşin çizdiği izden
Kutsal bir vücut geliyor.
Ufku dumanlı denizden
Tanrısal bozkurt geliyor!

Kızıl dağlar verin geçit!
Ufukları sarsın ümit
Beklediğin koca yiğit,
Sevin, güzel yurt, geliyor!

AHMET (CELÂLÎ)

AHMET (CELÂLÎ)
(1850 - 1915)

Bayburt'un Tahsini köyünde doğdu. Asıl adı Ahmet'tir.

Ömrünü çobanlık ve rençberlikle geçirdi. Erzurum, Erzincan ve Tercan çevrelerini dolaştı.

Lirik ve dokunaklı şiirler yazmıştır. Karısının ölümü üzerine yazdığı ağıt çok ünlüdür.

Küçük yaşta şiire karşı büyük bir yeteneği olan Celâli ilk koşmalarını ümmi iken söyledi. Kendi köyünde okul olmadığından, sonradan Sünür köyünde medrese öğrenimi görmüştür.

Celâli tüm koşma ve destanlarını irticalen söylemiş, eline hiç saz almamıştır. İlk eşinin ölümü üzerine, Hindi Köyünden Leyla ile evlenmiştir.

Celâli Narmanlı Sümmani ile de dostluk kurmuştur.

I

Yurt yuva kurduğu tenli mereği
Düzüp kotardığın tepür eleği
Şu kavdan yaptığın tecir tereği
Divan-i-Bariye yadigâr götür.

Elinde ördüğün çorap ağını
Kahan eylediğin kalem bağını
Şu kabak biçtiğin sap orağını
Al Ulu Tanrıya bergüzar götür.

Yetim gömleğini diken iğneyi
Her gün yal verdiğin topal ineği
Ayran topladığın şu ak küleği
Mahşer yığnağına sakla sar götür.

Üç kot arpa, beş kot çavdar ekerdik
Kesmik ekmeğine hasret çekerdik
Namaertlere agu, merde şekerdik
Sözünü tekrar et iftihar götür.

İle kısmet balsa bize pay taştı.
Yokluktan derdimiz deriden taştı
Açlıkla uğraşmak hayli savaştı
Çektiğin mihnetten ah-ü-zâr götür.

Yetim kalmış idin emzik tavında
Gamla kavrulmuştun gençlik çağında
Bir gün yeşertmeden vuslat bağında
Gönül yaraların beraber götür.

Deki: kadir Mevlâm bize ilişme
Dünyada sızıyan çıbanı deşme
Celâli babadan sorma söyleşme
Bu dertli çobandan bir selâm götür.

2

Göçümü kaldırdın yurttan
Gelen ağlar geçen ağlar
Elbet bir devasız dertten
Dolan göz bir zaman ağlar.

Telli turnam kalktı çölden
Yeşil başlı sunam gölden
Kuzusun alsalar elden
Hayvan iken ceylan ağlar.

Neylerim gülşende gülü
Menekşe susam, sümbülü
Uçurdum Hamdi bülbülü
Onunçün gözler kan ağlar.

Hani benim nev civanım
Canandan ayrıldı canım
İlik damar çeker kanım
Aman Allah aman ağlar.

Celâli bülbülün zari
Bizi ağlatma her bari
Hâfızın hıfzı tekrarı
Durmuş Hakka divan ağlar.

3

Karşı yatan ulu dağlar
Kar tutar bellerin senin
Yazın kışın belli olmaz
Sert eser yellerin senin.
Suyun bir kumsaldan kaynar
İner düz ovayı boylar
Şarıl, şarıl akar çağlar
Serindir sellerin senin.

Çiğdemin menekşen kokar
Güzeller göğsüne takar
İçinde sunalar oynar
Derindir göllerin senen.

Celali der tuzak kurdun
Pusularda sindin durdun
Yahşi yerden yaman vurdun
Kırılsın ellerin senin.

4

Beni kınamayın Hakkı sevenler
Rüzgâr esmeyince dal ırganır mı
Külli boş değildir aşka düşenler
Damla düşmeyince sel uyanır mı.

Öyle bir Mecnunum Leylâ'yabillâh
Okunur isminde harf-i-bismillâh
Alıştı her yanım hasretinden billâh
Tanrıyı zikreden kul kınanır mı.

Nice bin âlemin pervendigârı
Mevlâm her kuluna vermez bu kârı
Günbe gün artıyor bülbülün zârı
Goncasız gülşene gül yamanır mı.

Celâli'yi buldu kırklar yediler
Erkân öğrettiler hizmet verdiler
Haşredek bu çarhı döndür dediler
Sormadım ki., buna kol dayanır mı.

Ozan bu koşmayı köylüsü ve dostu
MAHMUT'un ölümü üzerine yazmıştır.

Ah elinden yandı cesette canım
Bu ne derttir bana bir el atan yok
Hicran oku değdi döküldü kanım
Zevrakımız aşk gölüne atan yok.

Şahin pervaz edip çıktı elimden
Şöhret zülfükarı düştü belimden
Şat gözümden akar Fırat dilimden
Elim elmas kesse alıp satan yok.

Geçti geçen günüm aklı karalı
Yitirmişim han bakışlı maralı
Yad avcı elinden gitti yaralı
Tezmiş dağdan dağa varıp tutan yok.

Soldu mor mmekşe hep bahçe barım
Baykuş tek virande nâle-vü-zârım
Vucudumda üçyüz atmış damarım
Uyandı kan ağlar durup bakan yok.

Sönmez Celali'nin bu aşk ateşi
Çekilmez badesi kaynamaz aşı
Mahmut gelmez elde değildir başı
Benim ile gam yükünü çatan yok.

6

Celâlî bu şiiri ikinci eşiyle gerdeğe girerken o anda ilk kez söylemiştir.

Sunam hangi bağın ayva narısın
Bahçeler ummanı sen safa geldin.
Bendeki bülbülün gül envarısın
Gönlümün gülşeni sen safa geldin.
.....
Üç harf beş noktadan aldık hesabı
Seni bana yazmış ezel kitabı
Şimden geri kaldır yüzün nikabı
Hanemin erkânı sen safa geldin.

Badeler nûş etmiş ehli dilim ben
Şat, Fırat, Ceyhun'um, neh-i-Nil'im ben
Kimse bilmez ne revnakta gölüm ben
Bağımın bağbanı sen safa geldin.

Sakla Celâli'yi cevher taş gibi
Altun tasta ot görmemiş aş gibi
Parmağında hatem yüzük kaş gibi
Canımın kurbanı sen safa geldin.

SABAHATTİN KÖMÜRCÜOĞLU

SABAHATTİN KÖMÜRCÜOĞLU

1924 yılında Gümüşhane'nin Eskibağlar Mahallesinde doğdu. İlkokulu Gümüşhane ve Kelkit'te okudu, orta öğrenimini Gümüşhane Ortaokulu ve İstanbul Erkek Öğretmen Okulunda tamamladı.

Gümüşhane'nin çeşitli yerlerinde İlkokul Öğretmenliği yaptıktan sonra, bir süre yurt dışında Batı Trakya'da görevlendirildi. Yurda döndüğünde Çapa Eğitim Enstitüsünde sınav verdikten sonra Orta Öğretime geçti ve Sürmene Ortaokuluna Türkçe Öğretmeni olarak atandı. İstanbul'da Emirgân, Şişli Ortaokullarında ve Suadiye Lisesinde Türkçe ve Edebiyat öğretmenlikleri yaptı.

İlk şiiri 1943 yılında "İstanbul" dergisinde çıktı. Daha sonra, Türk Dili, Saçak, Ozanca, Çağdaş Türk Şiiri ve Ana Kültür dergilerinde bazı şiirleri yayınlandı.

Sayın Sabri Özcan San, ozanın "KASIM ÇİÇEKLERİ" adlı şiir kitabını değerlendiren yazısında şöyle demektedir:

(Bir öğrencim, bir hemşerim böyle nefis bir eserle Türk şiirine yeni bir şeyler getirmek gücünü gösterdiği için sevindim.

Kömürcüoğlu ruhunun kıvrımlarında biçimlenen sevgi, şefkat, acıma, kızma, imrenme gibi duyguları, sosyal bozuklukları zarif bir ustalıkla sanatın inbiğinden süzerek, şiire dönüştürmeyi bilen bir sanatçıdır. En katı gerçekler onun kaleminde bir duygu tülü haline gelebiliyor.)

ADRES:SABAHATTİN KÖMÜRCÜOĞLU Kaptanarif Sok.No. 30/8
SUADİYE/İST.

Yapıtları:

1 - Sana Doğru (şiirler) 1971
2 - Kasım Çiçekleri (şiirler) 1986
3 - Gülkız (Roman) basılacak
4 - Öyküler (öykü) basılacak

YİTİK ÇOCUKLUK

Koynunda uzanıp yatınca
Bahçeler içaçıcı
Dağlarsa sarp dikenli
Düşlere girince güzeldi

Çiçekler göz kamaştırmak içindi
Kuş sesleri
Hüzünlü mü hüzünlü
Sular girip yıkanınca serindi

Tepeler yüceydi
Dereler derin
Sönüp gittiği
Dağbaşlarında özlemlerin

Şimdi
Yamaçlarda bir dertli ana
Ağlıyor çocukluğumu
Bana...

ANILARDA MEMLEKET

Dağlarda bayırlarda yaşamın hızı
Sonra bahçelerde kuş çiçek
Kan dersen akar gülden kırmızı

Baktıkça yoksul ama erdemli
Bin acıyla oluşan bir yaşam
Damarlarımda uğuldar sanki

Bir yol ayrımında akşam
Silkip atamam seni ey çocuk
Bin yıl yaşasam

Baktıkça hep böyle boynu bükülü
Yansır uzaklarda bir yaban gülü

Dağlar ateşlerle gönlümüzü.

BEN SEVGİYİM

Açın kapınızı açın
Alın beni evinize
Ölümsüz sevgiyim ben
Işık olurum size

Açın kapınızı açın
Alın beni evinize
Soğuk kış günlerinde
Ocak olurum size

Açın kapınızı açın
Alın beni evinize
Ölümsüz sevgiyim ben
Güven veririm size.

ACILARDA

Nerde bir çocuk ağlasa
Ben de ağlarım
Nerde bir kuzu melese
Bende yanarım

Sızlamasın hiç kimsenin yüreği
Tüm acılarda ben varım...

DAR AÇIDA BİR GÖRÜNTÜ

Çocuklar görürüm
Yırtık gömlekli, yalınayak
Hep taşlar batar yüreklerine

Gençler bilirim
Yaralı, vurgun
Bir türlü giremezler dünya evine

İnsanlar tanırım
Yanmış, yıkılmış
Kapılmış gitmişler, yaşamın seline.

BUNALIM

Yüreğim Keban Barajı değil ki sızdırsın (!)
Doldu doldu
Ha taştı ha taşacak

Öyle bir yanardağ ki başım
Dumanlar içinde
Patladı patlayacak

Girdim çekirdeğine dünyanın kıskıvrak
Var gücümle itiyorum dört yandan
Çatladı çatlayacak !...

(!) Keban Barajı ilk su toplayışında
bir türlü dolmuyordu;"Sızdırıyor"denilirdi.

YAĞMUR SONRASI

Bir yağmur sonrası
Gün pırıl pırıl ağaçta
Yaprak çiçek martı
Her şey yıkanmış tertemiz

Ya bu insanlar Tanrım
Ya biz!...

TANRININ KULLARI

Tanrım
Senin kulların değil mi
Bu insanlar
Herbiri bir başka biçimde görünür

Kimi saraylarda yaşar
Kimi ortada sürünür.

ADAK

Acının acısını tattım
Zehrin zehrini
Nice ölümlere hazırladım kendimi
Doğruyu doğru bildim
İnsanı insan

Sev dedim kardeşim
Sev dedim gülüm
Samyelleri eser
Boş yüreklerde

Gördüm ki bozulmuş insanın özü
Eller kirli işlerde
Ağız yalanda
Yolları keşmiş zorbanın kılıcı
Kapanıp kalmışız
Kıyısız denizlerde

Gel yiğidim
Gel aslanım
Al beni karşı koy haksızlıklara
Ölüme razıyım
Kanım helâl
İnsanlar mutlu olacaksa!...

BİR KUŞ

Bir kuş besler büyütürsün
Avuçlarında
Sonra
Uçar gider ya

Koşsan da ardından
Dere bayır
Tutup bağrına basmak istesende
Kaçar ya

Bir kuş besler büyütürsün
Avuçlarında
Verirsin ona sevgilerin yücesini
Sonra uçar gider ya

Bir kuş besler büyütürsün
Avuçlarında
Sonra uçar gider
Gider ya..!

KÖPEKLİ ŞİİR

Vermedi kıraç topraklar
Bırakıp geldik yeri yurdu
Sağolsun Al'onbaşı
Bize bir kulübe kurdu

Bizim kulübenin etrafı açık
Yalılarda kale duvar
Geçerim ürkek ürkek önlerinden
Bakarım hepsinde de köpek var.

BENCİL

Kapalı kapılar ardında
Yığılıp kalmışsın
Karanlık odalarda
Bekle ki gün doğacak

Uzanmamış tutmamış ellerin
Tanrı aşkına
Kibrit olup çakmamışsın
Yanmamış hiç bir ocak

Terk edilmiş bir bostanda
Kör kuyu
Çöplüğe atılmış
Bir kör bıcak

Duymamışsın yaşamında
Bir kez olsun sevgiyi
Bu paslı yürek sende
Yaşasan da n'olacak!...

OSMAN KAYA

OSMAN KAYA

Gümüşhane merkez köylerinden Gökdere'de doğdum. 1936 dodumluyum. Babamın adı: Rıfat'tır. 1954 yılında İlkokul bitirdim. Hayata atıldım. Bununla gurbetciliğim başladı. Otuz yıldır bu gurbetçilik bitmedi. Şimdi de yurttan yuvadan uzak çileli bir yaşam sürmekteyim.

İlkokuldayken başarılı şiirler yazardım. Öğretmenlerim okumamı çok istediler, fakat ailem müsaade etmedi. Çünkü köyümüz orman kövüvdü odun satacaktım. Küçük yaşta evlendim, üç oğlum var

Halen Almanya'da işçi olarak çalışmaktayım.

ADRES : Osman Kaya
Zci sigweg, 2
78 Freigburg
Batı Almanya

KUŞAKKAYA GAZETESİNE

Bir şiir yollasam sana
Yazar mısın Kuşakkaya
İlimden bir haber bana
Yazar mısın Kuşakkaya

Gökdere'nin hali nasıl
Cer'yan da geldi velhasıl
İşliyor mu yolu nasıl
Yazar mısın Kuşakkaya

Yeşerdi mi ki her yanı
Bir yerde üzüyor beni
Kırıyorlar mı ormanı
Yazar mısın Kuşakkaya

Orman Gökdere'min bağı
Ormana muzırdır çoğu
Neye yarar gülsüz bağı
Yazar mısın Kuşakkaya

Otlak eşilmiş bağ olmuş
İleri giden çok olmuş
Yer yok mal içer de kalmış
Yazar mısın Kuşakkaya

Yazım belki bir akçedir
Şiir değil dilekçedir
Baksalar hali nicedir
Yazar mısın Kuşakkaya

Osman Kaya bak derdine
Bir selâm söyle yurduna
Kaldın dağların ardında
Yazar mısın Kuşakkaya

7.7.1983- Almanya

GURBAN

Gümüşhane'm vatanımsın Hımsın
Her yıl göremiyom görene gurban
Yaz gelince çiçek tutan gelinsin
Örfü âdetine törene gurban

Yazın başka kışın başka çağın var
Maden yüklü tepelerin dağın var
Yaz ayında çiçek çiçek bağın var
Bağına bahçene yörene gurban

Gelmek istiyorum gelemiyorum
Arzu ettiğim kadar kalamıyorum
Neden çok sevdiğimi bilemiyorum
Saygılı sevgili çevrene gurban

Soğuk soğuk çeşmelerin çağlıyor
Gelinler kızlar yazma bağlıyor
Yücelerde keklik şarkı söylüyor
Senin cevherlerin görene gurban

Sen Gümüşhane'sin ben Osman Kaya
Dağın taşın maden yaradı neye
Zengin olan çekip gidiyor niye
Hali hatırını sorana gurban.

MUHTAR OLSAM

Ne işlen var yapılacak
Gökdere'ye Muhtar olsam
Yollar izler açılacak
Gökdere'ye Muhtar olsam

Hatırı koysam kenara
Bana çok atarlar nara
Sopa yemek de var sonra
Gökdere'ye Muhtar olsam

Kırmış bağ yapmış ormanı
Dereye yapmış harmanı
Kapandı köyün her yanı
Gökdere'ye Muhtar olsam

Kanun ile konuşurum
Adalete danışırım
Ne çekişir dövüştürüm
Gökdere'ye Muhtar olsam

Düşen çok olur peşime
Çok taş atarlar başıma
Gençlerden üye işime
Gökdere'ye Muhtar olsam

İş yapana gelsin sıra
Hatır gönül bir kenara
Zorbalığın etmez para
Gökdere'ye Muhtar olsam

Vilayetten aısam emir
Bana atarlar çok çamur
Osman eder köyü mamur
Gökdere'ye Muhtar olsam

TÜRK İŞÇİLERİ

Türk işçisi Almanya'da çok oldu
Toplumda bulunan Türkler suçludur
Meraklanma Türkler tek tek yok oldu
Kurum ile gelen Türkler suçludur.

Blum (ı) diyor çalışmıyor sanayi
Ben diyorum bizlerde yok enayi
Öküz doğurdu der arar danayı
Öküz doğurur mu? diyen suçludur

Oma'nın evinde Türkler oturur
Kedi camı kırar köpek batırır
Oma telefonla polis getirir
Evinde evindeki Türkler bunda suçludur

İtalyan İspanyol kavga mı etmiş
Patırtı kütürtü dünyayı tutmuş
Polis Bey caddede bir Türk'ü tutmuş
O çevrede olan Türkler suçludur.

İşte Alman'ın ahvali hali
Suç arar ki sana göstere yolu
Kesilmiş ormanda bir ağaç dalı
O semtte oturan Türkler suçludur

Osman Kaya diyor nerede karar
Devleti milleti bir pundun arar
Canından bezdirir bin tuzak kurar
Alman'da olan Türkler suçludur.

ı - Blum : Alman Çalışma Bakanı

YOKSULLUK

Neredeydi ne hellere getirdin
Bağdaş kurup tepemize oturdun
Neler verdin neler aldın götürdün
Alaman'da seni seni yoksulluk

Dönenleri tanımıyor komşular
Nefes zor alıyor ciğer hışırdar
Ayakta bir gölge gözler ışıldar
Alaman'da seni seni yoksulluk

Ne olacak yıktın neler batırdın
Saç sakala beyazlıklar getirdin
Savaşmadan bizi esir ettirdin
Alman'a seni seni yoksulluk

Nere gitsem çıkıyorsun karşıma
Adım adım dolanıyon peşimde
Dertli gamlı bu milletin işi ne
Alman'da seni seni yoksulluk

Girdin cebim ta dibine yapıştın
El attıkca debelendin tepiştin
Akrep olup parmağıma yapıştın
Alaman'da seni seni yoksulluk

Bu dünyada rahat edip gülmedin
Çok uğraştım güzel bir gün görmedim
Osman diyor muradıma ermedim
Alaman'da seni seni yoksulluk

SAÇ SAKAL

Sakalı meclise kadar sokmayın
Meram belli değil söz belli değil
Avrupa'nın düzenine bakmayın
Oğlan belli değil kız belli değil

Avrupa'da moda olmuş yürümüş
Fark etmiyor avrat imiş er imiş
Etek açık ve pantolon dar imiş
Beden belli değil diz belli değil

Sakalı karışmış saçı omuzda
Giyim belli değil erkekte kızda
Erkek erkek doğmuş bellidir bizde
Ağız belli değil yüz belli değil

Saç sakala dar pantolon yakışır
Her tarafı pislik ile kokuşur.
Pisko miskolarda bir de tepişir
Hava belli değil söz belli değil

Gençlerimiz erkekseniz erkek kal
Alacaksan Avrupa'dan teknik al
Gereği yok pislik için saç sakal
İstek belli değil haz belli değil

Osman diyor sözüm olmaz sakala
Sakalı taşıyan hikmetin bile
Süs sakalı koyup döner çakala
Sıfat belli değil yüz belli değil

YÜKSEL ÖNEN

YÜKSEL ÖNEN

Hayat hikâyem:

Doğum: 1936, Gümüşhane

İlkokul, Ortaokul : Gümüşhane, Lise : Erzurum Lisesi

Üniversite : İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi, Mezuniyet : 1963, Meslek : Jeoloji Yüksek Mühendisi. Ayrıca İngiltere, Londra'da lisans üstü öğrenim.

İş hayatı:

1963 - 1969 Türkiye petrollerinde çeşitli görevler, 1969 - 1973 Petrol işleri Genel Müdürlüğünde Fen Kurulu üyeliği. 1973 - 1978 : Türkiye petrollerdinde Batman Bölge Müdürlüğü,Marmara Bölge Müdürlüğü, 21 - Eylül 1978 tarihi itibariyle istifa suretiyle ayrılırken en son görev : Genel Müdür Müşaviri.

Ozanın Yelken, Türk Yurdu, Türk Dili dergilerinde çeşitli şiir ve öyküleri, Varlık yıllığında Şiirleri yayınlanmıştır.

Yüksek Önem'in 1964 Yılında çıkmış bir de "ENGÜDÜ" adlı şiir kitabı vardır.

ADRES: Kızılırmak Cad.
Karan Ap. No 7/8
Kocatepe/Ankara

AK IŞIKLARDA GEÇENLER

Bir korkusu var içimde
Boşuna zorlamalarla anlatamam
Çöküyor ellerime ağırlığı
Adımlarda uyuyamam.

Eski ağrıları oluyor insanın
Uluyor köpeklerce karanlık
Git devir masalarda kilolarca
Sonlu bulanık.

O halde inmeli gecelerin içinden
Ağlamalı soluk başlarında çeşmelirin
Sormalı kopuk gülüşlerinin sırlarını
Ak ışıklarda geçenlerin.

MUTLULAR

Bir orman boşluğunda ikisi
Uzanmışlar ak gölgelerine suların
Göçüyorlardı çözülüp üstlerinden
Kapkara ağırlıkları dağların.

Konuşuyorlardı fısıltılı bir yerinde ormanın
Diz dize yakın senli benli
Yalınayak geçenlerin duru gözlerinden
Düştü ellerine elleri

Sonra anlattılar ak sabahlara uzanan saçlarında
Mavi ışığını örtülerin
Kazdılar kara taşların kara oyuğuna
Mutlu gülüşlerini ölümlerin.

ÖLÜMDEN ÖNCE DÜŞ

Başkalarıyla konuşmak oturup
Tasaları az ılık insanlarla
Masal sesleri geleri odaların içinde
Kül bakışlı kedileri sormak büyük dağ evlerini
İnce ertelenmez kaygılı gülmelerin
Unutulmuş sonlarına çoktan şimdi
Uzanmak karanlık camlarına vurmak

Çiçekler bir sürü aydınlık oyunlar gündüzleri
Yuvarlanan çemberleri arıları bulutları
Oturup en sıcak günlerde bir kış oyunu kurmak
Öyle bitimsiz erinçler içinde uzayan
İkindi gölgelerinde yürüyüp
Yorgun ağaçlar altında uyumak.

Çalışanları patates çıkaranları anlamak
Suların güneş ortamlarınca yanmaklı
Ak saçlı başlarını dayadığı taşların
Bilinmedik çağlara vuran ağrısında
Uluyan yalnızlıklarını duymak

GÜMÜŞHANE'YE ÖZLEM

Çocukluğumu hatırlıyorum
Eskibağlar'da geçen günlerimi
Kabanlar'ı, Arkbaşı'nı, Gugultaş'ı
Süt beyaz çiçekleri mayıs aylarını.

Beliriyor zihnimdeki bir gölge
Unutulmuş bir kabir gibi Mollaosman Pınarı
Sağırkaya, Çembertarla, Akçekale
Karataş'lara doğru ağustos günlerinde
Dilimizde sert temiz bir çakıl gibi emdiğimiz
Mavi meçhul bir sevgiyle
Gölgesinde dinlendiğimiz alıç ağaçları.

Açılırmı yosunlu kapıları
Güneşli oyunlara giden yolların
Yürünür mü tekrar içinden
Bir uçurum üstünden engine bir ses gibi
Su buzlarının söğütten atların
Duyulur mu yeniden Gogof Orhan'ın çığlığı
Etemağa'nın Gölü'nde (+)
Çimdiğimiz saatlerin.

Bir yaban kuşuymuş çocukluk.
Geçti
Elma bahçelerinin serin rahatlığında
Sen ki yerim ve tarihini bilmediğin
Bir inanılmaz ölümsün
Ey ceviz mevsimlerindeki hırsızlık arkadaşım.

(+) Bugünki Şehir elektrik barajının yerinde. Kömürcüoğlu ETHEM AĞA'nın katırcı hanının karşısında, kayanın dibinde Harşıt Çayı derinleşir ve göllenirdi. (Eskibağlar Mh.sinde)

S.K.

BUNALIM

Herkese yabancılığım çöküyor
Ne yana yürüsem bağım yok
Kendi öykülerini söylerken içinde
Gözlerim ayaklarımdan çok.

Nelerse hep bıraktığım ortada değil
Bir düşünceye bütün gücümle tutunuyorum
Anlatamadım denemez en kötüsü
Sözcüklerin yerlerini unutuyorum.

Sanki yalıtkan bir boşluktayım
Çatıda yürüyen bir deli
Sonra gülmeler oyuncaklar hep.
Bunun deli olması şüpheli.

Ama kimi geceler var ki birden uyanmak
Eski çınlamalı bir sesin diliyle
Sarı solgun bir yorgana sormak yoksul :
Ahmet'i Mehmet'ten ayıran ne.

Belki yorgunluklar bunlar ezinçler
Ne yapsam yenemediğim bilmece
Kendimi başkalarıyla karıştırıyorum
Kimse yerinde durmuyor günlerce.

MALAZGİRT

Gelir misin Malarzgit
Eğer bayırlarda kuytularda
Pembe pembe çiçekler olsam
Yel estikçe sana doğru
Gönlümce savrulsam
Eğer dağ başında karlı belde
Avcı vurmuş ceylan olsam
Soluğumu duyar mısın Malazgit.

Gurbet ele düştüğümü bilsen
Aşılmaz dağlarım olsa
Mektup gelmese Elif'ten
Acep yüce Yunus'ca yakarsam
Yollara düşer misin

Yer yüzünde kavga kopsa
Gök yüzünden bora düşse
Kurt kuzuya karışsa
Yedi düvel toplanıp
Kapımı tutsa
Uzatır mısın elini
Ey Malazgirt'teki Asya.

Kimseye açmadım derdimi
Gömdümse bağrıma
Sönmez bir ateştir yine içimdeki
Sanma aldanmaz Karacaoğlan
Uzak kalsam bile sevdiğimden
Bilesin ki soğumam soğumam.

Ey malarzgit gel gel
Uykumdaki sabaha
Ellerin güçlü olsun
Gözlerin sırlı
Sanki şafak vakti dağ burcunda
Bir pınarda bir gelin ol
Gönlüme düş
Kördüğüm çözülsün büyü bozulsun
Artık duymayayım ağır uykularda
Dedem Korkut'un sızlanmasını
Acım büyüktür
Yolları tuttu yasım
Elini böğrümden çek
Ey içimde uyuya deli kuvvet
Artık uyan
Bir beyaz heykel gibi durduğun
Beyaz atın üstünden
Silkin bir başka bahar
Cemreler düşerken.

HİCRANİ TAŞTAN

HİCRANÎ TAŞTAN

(1908 - 1966)

Hicrani 1324 yılında Bayburt'un Akpunus Köyünde doğmuştur.

Ozan ilk eşini ve üç kızını 1943 kaybettikten sonra eski eşinin kız kardeşiyle evlenerek 1956'da Bayburt'a gelip Veysel Efendi Mahallesine yerleşmiştir.

Yeni eşinden de altı çocuğu olan ozan yaşamını yoksulluk içinde sürdürmüştür.

Hicrani 1923 yılında Polathane'nin Zevane köyünde işçi olarak çalışırken, bir gece içine aşk ateşi düşerek uyanmış ve şiir söylemeye başlamıştır.

Hicrani'nin sır katibi Malansa köyünden (Karabey) Paşa Balcı'dır.

Paşa Balcı 1931 den 1966'ya (ölünceye) kadar ozanın yanında gezerek O'nun söylediği şiirleri kaleme almıştır.

Hicrani çok gezmiş ve çok aşıklarla söyleşilere katılmış bir halk ozanımızdır.

I
Hicranî'nin ilk şiirinden bir parça:

Bu Trabzon sevahali
Mekan tuttuk gurbet eli
Bir dilbere verdik meyli
Leyla'sız Mecnun değilim.

Trabzon Polathane
Merkeze bağlı Zevane
Orda uğradım ihsane
Mecnunum mahzun değilim

Karamehmetoğlu derler
Kapısında geldi pirler
Tanımadım birçok erler
Akılda mecnun değilim

Hicrani'yem düştüm pire
Tedbirin bağla takdire
Gönlümü bağladım Bir'e
Gayriye meftun değilim

2

Bülbül olup gül kadrini bilmezsen
Sen o bağa bağdan olsan fayda ne
Bir çiçeğin lezzetini almazsan
Budağında rumman olsan fayda ne

Deremezsen çiçeğinle gülzardan
Dellâl olup çıkamazsın pazardan
Anlamazsan fırtınadan rüzgârdan
Sen o bahra kaptan olsan fayda ne

Hicranî bu söze verdin mi karar
Kârın içindedir gözlenen zarar
Melhemin yok ise yareye yarar
Dolanıp da Lokman olsan fayda ne

3

Değme benim gamlı puslu gönlüme
Ben bir dilber divanesi olmuşum
Kararın yok saatine gününe
Nûş etmeden mestanesi olmuşum

Derunum dem dolu sığmıyor dile
Zahirin sermeste mezesi bile
Meşakkat mirliva askeri çile
Gam şahının meyhanesi olmuşum

Giden gelmir sevdiğimin yurdundan
Ben dolgunam hasretinden derdinden
Çıkamıram bu vücudun bendinden
Ağırlaştı kervanesi olmuşum

Yetiş Hicrani'nin bu son çağına
Hele bak kaldığı oyun çağına
Dahi bülbül konmaz oldu bağıma
Başkuşlar viranesi olmuşum

4

Elleri kınalı tırnağı sedef
Adı yüksek bir güzelde gözüm var
Veçhine yakışır ne kadar öğsek
Altın sırma ince belde gözüm var

Deste-i-zülfüne incirler takar
Gözleri insana şebçıra yakar
Damla damla tekellümü dem akar
Dişleri dür şirin dilde gözüm var

Altun takar zülüflerini taramaz
Her müjem okları saçın yaramaz
Nice bin serraflar kıymet koyamaz
İlm-i-Haktır bir tellâlda gözüm var

Kaldırsa peçesin gözler kamaşır
Velfecri yazılmış aynın kaynaşır
Hicrani kim dedi elde gözüm var.

5

Seher vakti bâdi gibi
Esenlerden eyle bizi
Gözlerimden kanlı yaşlar
Sızanlardan eyle bizi

Hedef Kur'an ol makama
Divanında ol mahkeme
Muhabbet ülfeti nâme
Yazanlardan eyle bizi

Bahâ olmaz huzurunda
Devr-i-işret dört yanında
Sekiz cennet derununda
Gezenlerden eyle bizi

Hicrani'yi bu hizmette
Ahır koyma nedamette
Yelkensiz bahr-ı-hayatta
Yüzenlerden eyle bizi.

6

Celâli'ye nazire:

Şahini göçürdüm yurttan
Bağcı ağlar, bağban ağlar
Aslı virane olanda
Yaş yerine al kan ağlar

Lâle ayrılsa sümbülden
Dertler mevcuttur her kuldan
İstersen sorak bülbülden
Gül solanda reyhan ağlar

Hani benim itibarım
Demi devranı ömür varım
Üçyüz altmış alt damarım
Derman Allah derman ağlar

Hicranın ruhi çevresi
Çağlatan aşkın deryası
Ceylan gitti var yuvası
Durmuş Hak'ka aman ağlar.

YALTAKÇI

NERDE MECLİS GÖRSE GİRER SÜZÜLÜR
Deste deste düzer sözü yaltakçı
Haber almak için gayet üzülür
Çok dürüst görünür bazı yaltakçı
.....
İçki içerken ala çağıdır
Yükselirken sanki Ağrı Dağıdır
Gizli toplar aşikara dağıtır
Çok gözetir sözü sazı yaltakçı

Daima yediği biberli turşu
Söz alıp satmaktır alış verişi
Yoktur boş saati sıkıdır işi
Kuru taşta bulur izi yaltakçı

Üzüm satar kuru asma doruktan
Su beğenmez her çeşmeden oluktan
Haber verir her bilgiden tarihten
Sorsan bilmez kazı kozu yaltakçı

Bunun doğru sözü var mı acaba
Satışı paradır aldığı caba
Hicrani'yem girdim birkaç hesaba
Çava dolandırdı bizi yaltakcı

A. BAHA ÖNEN

A.BAHA ÖNEN

1943 yılında Gümüşhane'nin Eskibağlar Mahallesinde doğdu. Liseyi Erzincan'da bitirdi. Öğrenimine Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde sürdürdü. Ancak yarıda bırakarak ayrıldı.

Halen, bir yerli özel sektör kurumunda, satış ve pazarlama sorumlusu olarak görev yapmaktadır.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

Yazı yaşamına başlaması Ortaokul yıllarına dayanır. O tarihlerden bu yana, çeşitli dallardaki edebiyat uğraşları çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlanmıştır. Ilgaz, Varlık, Şiir Sanatı, Dönüşüm ...

1965 ve 1966 yıllarında iki ödüllü yarışmada bir birincilik, bir de mansiyonu bulunmaktadır.

Şiirlerini bir kitapta toplamamıştır.

ADRES: A.B.Ö.
Hatay Cad. No. 466/1
Dünya Ap. Daire : 5
Göztepe/İZMİR

DOST YOL

Gidiyorduk ilk yaz başlamıştı,
Pembe karanfiller vardı saksılarda
Göklerin kaybolduğu yerde gözlerimiz başlıyordu
Sırtımızdaki yük ağırdı bunu biliyorduk
Ama omuzlarımız çökük değildi
Gecenin bittiği yerde biz sabah oluyorduk

Ay ışıklarını uzatıyordu birbirimize
Öylesine bağımsızdık
Hiç yoksa bir köy güzelini çiziyorduk dünyamıza
- Saçları çağlar ötesinden dökülen
Her şey bizimdi, biz herkestik herkes bizdi
Gün ışığı, göğün mavisi, toprağın yeşili bizden

Bileklerimiz güçlüydü eziyorduk tasaları
Dünya'ysa en elverişli havandı bunun için
Ölüm salt düşlerimizde vardı, onu öpüp okşuyorduk
Sevişmelerimiz dipsizdi ve her savaş bir utku
Sanki bir çağdaş bir çağa akıyorduk

Gemiler çekip gidiyordu rıhtımlardan, biz gidiyorduk
Alnımız terli yüzümüz aktı; kuşlar tünemişti
Yollara özgür
Sonra türküler tutturuyorduk son nefesine dek
Bağırıyorduk
Trenlerin dağları, füzelerin gökleri deldiği zamandı
Yorgunduk, duraklara gün vuruyordu

Ama omuzlarımız çökük değildi
Gecenin bittiği yerde biz sabah oluyorduk.

SALGIN

Bir adam bitişleri noktalama çabasında
Ama kimse kestiremez gecenin bittiği noktayı
Sevilenin çoğu kez sustuğu
Acılarımın sokaklara doğru uzandığı
ve her şeyin bir anlamsızlığı örtündüğü
Gür, gizem yüklü bir çığlık gibi
İlk ışının toprağa düştüğü
Ve işte tam o sırada karanlığa yem olmak kuşkusu
Kentlerin daha duyarlı olduğu
Kadınların en diri gülüşlerini yenilediği an
Ellerimi giz vermek bir boşluğa uzatıyorum.

Sanki yüreğimi kapmışlar
Usulca okumak için üzerinde kazılı yazıları
Duvar diplerinde, güneşlerden saklı
Söyleşilerini geliştiren kadınlar...

Ne biçim şey bu, yarınların yama üstüne yama
Neyi kurcalasam da bulsam umutlarımı?
Bir gün bitecek elbet bu taşınmalar
Bir çingene çadırına ve oradan hüzünlere
Ve oradan kahvelere, duraklara, denizlere
Ayaklarıma dolaşan taşları yontarak sabrımla.

Oysa herkes bir açlıkla sevişiyor
Benim direnmelerim boşuna
Olacak oluyor ve ben kalıyorum
Günün her saatinde
Bir kürsü önünde yargılıyorlar bir yerimi
Ve sevişiyorlar kafaları da keyifli
Benden arta kalanlarla utanmadan
Bir parkın küskün yalnızlığında unuttuğum ellerimle

Bir çocuğun güleç yüzünü görünce Anadolu'da
- İşte gecenin bittiği kesin nokta - diye söyleniyorum
Silvan'da, Çat'ta, Varto'da...
Sallanan bir bayrak görünce direklerde
Bir acıdan sıyrılıp ve yenilenir gibi
Günlerce bir caddeden diğerine taşınıyorum.

BİR AŞKI BIRAKMAK

Bir aşkı unuturken anlatılan
Kuruyan bir nehrin kalan izidir
Taşar yüreğinden öyküsü sözcüklere
İçinde nice fidanlar devrilir
Ve genişleyen yaslar çöker resimlere

Bir aşkı bırakırken bilinen
İvedi bir çırpınışla döner anılar
Acı, bir anıt olur düşler devleşir
Uzar mutluluk adına bütün konular
Ansızın her şey bir tek şey kesilir

Bir aşkı bırakırken yinelenen
Bir başka aşkın ölümsüz yanılgısı
Ve uykusuzluğu yükler üstüne karanlığın
Göğsünde çılgınlığın armonikası
Aşıp gider ormanında dalgınlığın

Bir aşkı terk ederken yaşanan
İçimizdeki güzelliği kurşuna dizeriz
Ve anı dolu bir tüfek omuzlanır
Yaslı sessizliklerce geçip gideriz
Artık her şey bir yangından arta kalandır.

VARMAK TADINA TANRISALLIĞIN

Ve sonra anladım ki zaman değişmiş
Güz gelmiş o uzak güzlerden sonra
Bizi rıhtımlarda bekleyen gemiler
Büyük sessizlikle alıp başını gitimiş

Yüreğimiz yine yorgun göğsümüzde
Körebeler gibi şaşkın çarparak
Her geçen gün acıyla burkularak
Yıpranmış anıları süreler içimizde

Gitmiş unutulmaz sandığımız sevgililer
Geceler anlamsız bir kuyuya dünüşmüş
Ve bütün umutların açıldığı düşmüş
Şimdi bakıp ağladığımız pencereler

Bir ezginlik seviden umuttan yana
Kara örtülerine bürünerek yalnızlığın
Varmak o uzak günlerin son durağına
Varmak tadına tanrısallığın

GÜNCEL

Sen ey kutsal devinim
Ey öfkesi özlemin
Keskinliği kılıcın, dinginliği suyun
Susarsam beni uyar
Düşünce elimize elleri, dargın
Acı bir çaresizlik gibi sessiz
Durursam beni uyar
Silip eksikliği, sessizliği, uykuyu...

YARA

Serer kara saçlarını geceler ellerine
Alıp gider hüzünleri
Bir düş bölünür
Bir kedi gerinir
Kış
Üşünür

Büyük sorunlarla çocukluğum
Delip geçer karlı yolları
Elleri ayakları suçlu
Sancılı bir ev
Akan dam
Her şey susan bir gönüldür

Eğik mi dalları ağaçların
Eğik mi beller
Rüzgâr, dağlar, av tüfekleri
Sizinle kaç çiçek açar
Kaç çağ bölünür...

SEVDA SÖZLERİ

—Karıma sevgilerle—

Çizer aşkı yüreğime
Gagasında barış taşıyan bir kuş
Senorada ne yaparsın
Saçlarında solgun karanfilleri yazın
İçin acılarla burkulmuş

Çocukların, evin barkın
Kocan, işte daktilo başında
Çizer mutluluğu ak kağıtlara
Aydınlığı eve süzer ellerin
N'olur öyle dursa karşımda

Günler mutlarla yüklü
Sevgi katarları çeker
Neler anlatır o mahzun duruşun
Yarınlar güzel olacak elbet
Umutlar hedef arayan kurşun

İşte bağrına bastığın
Birer ak gül çocukların
Sanki hüzün kıvamında
Kuşkular acı bir içki gibi buruk
Durur yüzüme bakmalarında

İRŞADÎ BABA

(AGLAR BABA)

Çizer aşkı yüreğime
Kanadında özlem taşıyan bir kuş
Sen orada ne yaparsın
Saçlarında solgun karanfilleri yazın
İçin acılarla burkulmuş.

İŞÇİ GERÇEĞİ

—umutsuz bildiri—

Yürüdük genç güçlerle yorgun umutlarla döndük
Hiçbir yasa deviremedi beyinlerimizdeki putları
Gitti çağ, geçti zaman
Biz kaldık !...

Bu biyografi ve şiirler, Ağlar Baba hakkında 650 sayfalık bir inceleme yapmış olan hemşehrimiz, Sayın Fahri Yılmaztürk'ten alınmıştır.)

İRŞADÎ BABA (AĞLAR BABA)

Ağlar Baba. (Asıl adı: İrşâdi). 1880 yılında Bayburt kazasına bağlı Oruçbeyli (Siptoros) köyünde dünyaya geldi. Cedleri Güneyden Türkiye'ye gelmişlerdir. Bir müddet Konya'da ikamet ettikten sonra Erzincan'a, oradan da Bayburt'un Oruçbeyli (Siptoros) köyüne gelip yerleşmişlerdir. Ağlar Baba'nın babasının adı: Ahmet, Onun babasının adı ise İrşadi Baba'dır.

Çocukluğu ve gençliğinde babası Ahmet Baba'dan özel eğitim görmüş ve Medrese tahsilini de tamamlamıştır. Ayrıca Arapça ve Farsçayı da derinliğine öğrenmiştir. Otuzbeş yaşları civarında, mâ'nâda, Erzincan'da meftun Şeyh Vehbi Hayyati Hazretlerinden el almış, kendini tamamiyle tasavvufa adamış ve bu tarihten sonra onbeş yıl ağlamıştır. İşte "Ağlar Baba" lakabı bu halinden dolayı ona verilmiştir. Ehlüllah arasında... seçkin bir yeri olan Ağlar Baba'ya devrinin "Gavs'lü-Azam" ı da denilmektedir. Kendi yazmış bulunduğu ebyatlarını içeren bir kitabı olup, ayrıca Miftâh-ul Kutup adlı bir eseri ve daha birkaç eseri daha bulunmaktadır. Ayrıca dedesi İrşadi Babanın yaşarken yarıda bıraktığı "Kısas'ül Enbiya" adlı eserini de tamamlamıştır.

Ağlar Baba 1958 yılında Bayburt'ta doğmuş olduğu Oruçbeyli (Siptoros) köyünde dâr-ı bekâya göçmüştür. Mezarları köyün hemen yanıbaşında dedesi İrşadi Baba ile yanyana bulunmaktadır.

Adres: Fahri Türkyılmaz Büyük PTT Cad. Hacı Yakup Han. Yeni Gün A.Ş.
SİRKECİ/İSTANBUL

BEYTİ AĞLAR GÜLMEZ

Bende kınamanam seni ey gönül
Sen âşık olmuşsun ol güzel yare

Bu âşıklık evvelâ sere gelmiş
Ezel i ervâhta yârini görmüş

Bunun aslı nedir dinleyin beni
Ecdadımın vardır bir mihrâb yeri

Ol mihrâbın rüknü istedi beni
Gece âşık oldum ol güzel yâre

Rüyâda görmüşem boş kalan yeri
Vestinde yanıyor kandilin nuru

Ceddim mürşit olmuş gözlüyor beni
Gece âşık oldum ol güzel yare

İnâyet eyledi Allah'u Hâdi
İki tek mürşidi dil gözüm gördü

Vehbi Hayati'de dersimi verdi
Gece âşık oldum ol güzel yâre

Ağlar Baba sen de bir hâle erdin
Kâmil mürşitleri rüyâda gördün

Hakikat mârifet dersini aldın
Gece âşık oldum ol güzel yâre.

BEYTİ AĞLAR GÜLMEZ

Ayn oldu bize ey Vehbi Baba
Azim Kur'an gibi bir mürşidim var

Allah imdât etti bu kem-ter kula
Vehbi Hayyat gibi bir mürşidim var

Tarık-i Nakşiyye dersi okurum
Sağ tarafta ol pirimi buluram

Vasfedemem nice sırlar bilürem
Ceddim baba gibi mürşidim var

Bir arzuhal verdim azim Sultan'a
Havâle olundu ilm - ü irfâna

Emri gönderdiler Kale Hasen'e
İbrahim Hakkı gibi bir üstâdım var

Pirlerin çift oldu sen bunu anla
Mecnun olmuş deyu beni kınama

Halifem hem çifttür ey Vehbi Baba
Aslâ zail olmaz bir mihrâbım var

Bentlerim kavidir kotan sökemez
Allahın sürdüğü seddi sökemez

Pehlivanlar bine aslâ egemez
BLESTÜ AZMİNDE hem ikrârım var

Hulefâ râşidin temeli kurmuş
Üstünde oturur meşâyih derviş

Peygamber postudur ol duâ kılmış
Ebu-L Kasım gibi bir Peygamberim var

Daim Allah yollarını gözlerim
Dört adü elinden firâr ederim

Ruz-i şeb nefs ile kavga ederim
Ondokuz parçadan bir kılıcım var

İzin almayınca kenzim açamam
Tarikât yolundan taşla çıkamam

Levhe binmeyince deniz geçemem
Gemiyi yapıcı bir üstâdım var

Ağlar Gülmez deli divane oldu
Kâmil mürşidini rüyâda gördü

Bus edip elini dersini aldı
Hârından çıkacak çok güllerim var

BEYTİ AĞLAR GÜLMEZ

Öyle güle bülbül oldum konması mümkün değil
Gonca-gül şebnemin açmış dermesi mümkün değil
Ol gülün uşşaka şavkı eyledi şeydâ beni
Öyle bir bahçede bitmiş girmesi mümkün değil

Dedi Musâ aç hicâbın nur cemâlin göreyim
Hak buyurdu LENTERANİY görmesi mümkün değil

Kün denince çâr cihânı eyledi çün bi-kusur
Gayullah'e çün şahabat etmesi mümkün değil

Kenz-ü ebvab fetholunca kaynadı gitti cebel
Velâkin sırrile ânı görmesi mümkün değil

Her bir eşyânın içinde kudret-u-llah görülür
Baş gözüyle nur cemâli görmesi mümkün değil

Ağlar Baba şâh-ı şâhların şahının sun'ine
Akl ânın künhüne varup ermesi mümkün değil

BEYTİ AĞLAR BABA

Felek bizi yakup yandurdi nare
Cân içinde cânân mülkü ağladı

Vahdet-ü mezketüm virân eyledi
Ötüp baykuş uçan kuşlar ağladı

Vahdet güllerinden uçurdu beni
Muhammet postundan göçürdü beni

Kırup kanatlarım düşürdü beni
Enbiyâ evliyâ ruhi ağladı

Gemimiz bir zaman limansız gitti
Nişân-gâhı cellât şehrini tuttu

Vali beg ser-kaptan hoş demir attı
Yerde zi-ruh suda mâhi ağladı

Keşti-i bıraktık amik bahrine
Şükür liman bulup çıktık zemine

Âh-u zârım erdi arşın fevkine
Gökte melâketler bütün ağladı

Hazreti Yusuf'a mukarın oldum
Üç ayda yedi yıl ecrini buldum
Cânda dil kasrına dil-dârı aldım
Cümle kazâ karye ehli ağladı

Leyki bu dert beni yaktı hicrana
Kahriçinde girdim bâbu ihsana

Doksan gün çilede durdum divâna
Ağlar Baba derunundan ağladı

BEYTİ BAKİ BABA

Gel ey zu-el-fuat uyuma
Dil şehrine gelir dil-dâr uyuma

Ko hâb-ı ruhsâtı manâyı seyret
Celi olur hâller aslâ uyuma

Manâ maksut rızâ bulayım dersin
Leyl-ü huzura dur sâni uyuma

Gül aşkı eylese ruh dili mesrur
Gelür dergâhıma rahmân uyuma

Ol çarhı görerse çesm ile fuat
Gelür şah kasrına hergiz uyuma

Eğer gül alırsa hurşid-i gülden
Gelür mesketine Cemâl uyuma

Ruh-i eylese bâbını meftuh
Ağla Baki Baba aslâ uyuma

BEYTİ AĞLAR GÜLMEZ

Kınamayın bizi Hakkı sevenler
Ol yarin aşkından sarardım soldum

Bu aşka düşenler bilür hâlimden
Ol yar içün iki gözümden oldum

Yâr aşkıyakıyor içerden beni
Ol yâre kurban edelim şu câni

Acep görermiyem öyle cânânı
Ol yâr için iki gözümden oldum

Ağlat bu dünyada sen beni ağlat
Kabrin dârında enişi ilet

Yalınız bırakma sen beni gözet
Senin için iki gözümden oldum

Allah'a aşıkın kalbi çok ağlar
Zübân sükût eder kalbini dinler

Kesret âleminden hem nefret eder
Ol yâr için iki gözümden oldum

Göz nâbe varırsa kalp ârı olur
Uyanır uyanmaz kalp füyuz alur

Kalbü yanar hemân göze su gelür
Ol yar için iki gözümden oldum

Ruh görmüştür ezel güzel yârini
Şimdi seyrediyor ânın sun'ini

Gizlü âlemlerde görir gülini
Ol yâr için iki gözümden oldum

Ağlar Gülmez ağlir yarini ağlir
Arz ile semadan muanma alir

Elbet ol yârinden bir nişan görür
Ol yâr için iki gözümden oldum.

BEYTİ AĞLAR BABA

Neden gönül gene coşir ağlırsın
Ol yâr tarafından haber mi aldın

Bu âlem içinde mânen âlem var
Ol mânen âlemden haber mi aldın

Bu âlemden ancak ibret alınır
İtikatla imân kavi kılınır

Benim derdim senin gülinden gelir
Gelüp beni rüyada buldu

Ol yâr tarafından bir nişan gördü
Sevgili yârinden haber mi aldın

Ne görülse ol âlemde görülür
Hakikat künhüne ânda varılır

Ya rüyada ya kalp ile görülür
Rüyâ aleminden haber mi aldın

Gündüz salât tesbih tenzih edersin
Bir havasız hem firâşa girersin

Gece hâbde ol âleme girersin
Geceler şahından haber mi aldın

Anınçün evliyâ gözünü örter
Hicap perdeleri kalbinden gider

Yere kadar gökten ol hayâ eder
Yer gök sahibinden haber mi aldın

Evliyâ ervâhı deverân eder
Alem-i ruhani bütün seyreder

Berzah-ı âleme hem bile gider
Berzâh'ın şahından haber mi aldın

Ağlar Baba bu ebyâtı kasir et
Kalbe gelenleri nazminde fikret.

HASAN SOYDAŞ

HASAN SOYDAŞ

1936 yılının haziran ayının 24 ünde Gümüşhane'nin Tekke köyünde dünyaya gelmişim. Ailemin fakir ve babamın gurbette oluşu dolayısıyle 1941 doğumlu olarak nüfusta kayıtlı bulunmaktayım.

1947 - 1948 öğretim yılında ilkokulu köyümde bitirdim.

Ailemin fakir oluşu nedeniyle her hangi bir okula verilemedim. 1956 yılında gurbet hayatına başladım.

O gün bugün hala bir mütahhitin yanında bir inşaat işçisi olarak çalışmaktayım.

Bu nedenle birçok illeri dolaştım.

Şiir yazmaya ilkokuldan sonra başladım. Çevremizde saz çalan olmadığından saz çalmayı öğrenemedim. 350 kadar şiirim vardır. Bu şiirlerimin bazıları Bitlis, Van, Merzifon, ve Samsun gibi yerel gazetelerde yayımlanmıştır.

Halen Gümüşhane Kuşakkaya gazetesinde şiirlerimi yayımlamaktayım.

Bunları ilerde bir kitapta toplamayı düşünüyorum...

Adres: Tekke PTT acentesi GÜMÜŞHANE

AÇIK ADRES

İlim Gümüşhane ben Tekke'liyim
Vatanım gurbettir gurbet gülüyüm
Yaban dağlarının kır kekliğiyim
Durmadan öterim halkın diliyim

Bir mekandan lâmekâna koşarım
Akar sular gibi bazen çoşarım
Yağmurla, doluyla, karla taşarım
Kaynağım halktandır halkın seliyim

Ateşin özünde çakmak istemem
Hasan derki boşa akmak istemem
Ben benim değilim halkın malıyım.

GÜMÜŞHANE'm

Şu Gümüşhane'nin dağı olmasa
Aratmaz ol şehri Konya düzünü
Ağır rençberliği kışa kalmasa
Çiftçiler eşleşir tek öküzünü

Tarlası var uçtan uca görünmez
Altı gitsen taştan taşa yürünmez
Traktörle pulluk ile sürülmez
Harşıt çayı tapan eyler yüzünü

Ekinleri tırpan ile biçilmez
Biçerdöver ile yarıp geçilmez
Harmanında tane kesten seçilmez
Tohumda fazla ölçtüm tozunu

Dağları seyreyleyen bayılır
Koyun kuzu yaylasında yayılır
Üç keçili yaylacından sayılır
Kantar çekmez yağa giren tuzunu

Bahçesinde boldur elma kayısı
Başka ilde fiat etmez iyisi
Bahçivanı çırpar iken cevizi
Dala çıkıp kayıp etmiş izini

Sanayi der isen almış yürümüş
Fabrikalar sağı solu bürümüş
Elektrik santralı pir imiş
Çoğu yakar lambasında gazını

Cevher dolu kayaları taşları
Özü doğru merttir tüm insanları
Fakir ama ele açık aşları
Yalan sanma bu Hasan'ın sözünü.

GÜMÜŞHANELİYE ÇAĞRI

Değerli dostlarım hemşehrilerim
Boşa geçen yılları var ilimin
Eller güler ben neyime güleyim
Dışa akan selleri var ilimin

Dağlarında saklı derler madenler
Boynu bükük gurbet ile gidenler
Kahrolsunlar doğu-batı güdenler
İmar görmez yolları var ilimin.

Dededen miras mı bize bu gurbet
İlim fabrikaya ben yare hasret
Yıllardır devletten bekliyor medet
Ağlanacak halleri var ilimin

Dertleri yazmakla saymakla bitmez
Madenler işlemez fabrika tütmez
Bu nasıl ildir ki bülbüller ötmez
Suya hasret gülleri var ilimin

Hasan der ki böyle ili nederim
Ağasın beyini şekva ederim
Bir gün gelir bırakır da giderim
Doşt sağolsun salları var ilimin.

HIRSİZLIK VAR ÇEŞİT ÇEŞİT

Dostum sözlerimi işit
Hırsızlık var çeşit çeşit
Bire beş kâr eden reşit
Bu hırsızlık olmuyor mu

Orlonu yün diye satan
Kumaş niyetine keten
Sütlerine suyu katan
Bu da hırsız olmuyor mu

Uydurup hisse senedi
Nice milyoner türedi
Devletten haksız kredi
Alan hırsız olmuyor mu

Alış veriş olmaz kârsız
Ama terazi ayarsız
Müşteriyi kazıklarsınız
Bu hırsızlık olmuyor mu

Uyan ey Hasan'ım uyan
Ham demire çelik diyen
Emeğin fazlasın alan
Bu da hırsızlık olmuyor mu

TATSIZ

Akaryakıt pek bulunmaz
Yollar ıssız ıssız ağam
Yemeklerden tat alınmaz
Çorba tuzsuz tuzsuz ağam

Sağ dediler sol dediler
Budur çıkar yol dediler
Rastgele öl dediler
Hayat tatsız tatsız ağam

Laf maçı yapar başkanlar
Ayda zamlar, günde zamlar
Karalandı tüm vijdanlar
Kârlar hatsiz hatsiz ağam

Evlât okuyamaz pişman
Kardeş kardeşine düşman
Güvendiğin kalmadı can
Yuva mutsuz mutsuz ağam

Oku oğlum oku dedik
Okumadan ne öğrendik
Hepimizi sardı benlik
Beyler hissiz hissiz ağam

Sevgi gitti, saygı gitti
Yıkıldı birliğin seddi
Bu dertler beni tüketti
Hasan Bahtsız ağam.

ANILARDA

Emim kızı ne kaçarsın sen benden
Seninle evcilik oynamadık mı
Bunlar anılardır bize hep dünden
Yaylalarda koyun yaylamadık mı

Ne inkâr edersin emimim kızı
Sizin bahçedeki o al kirazı
Yol arken baban tuttu da bizi
Söğüt çubuğuyla paylamadı mı

Dile gelse bizim bahçede vişne
Üzerine çıkar yerdik sevinçle
Bazen dere bayır tutup seninle
Eminem türküsü söylemedik mi

Hasan Soydaş söyler hep anımızı
Yanımızda şahit mor kara kuzu
Sevda çeşmesinden içerken bazı
Kavli kararı biz eylemedik mi

BÜLBÜL

Bölük bölük çöç eyledi turnalar
Lâleye, sümbüle hâr düştü bülbül
Sarıya bezendi bahçeler bağlar
Yüce dağ başına kar düştü bülbül

Yine soldu bizim ilin gülleri
Yel esti de çıplak kaldı dalları
Geçen mevsimleri geçen yılları
Saydıkca saçıma kır düştü bülbül

Koca dağlar kucakladı dumanı
Geldi çattı ayrılığın zamanı
Issız koyup gideceksin yuvanı
Hasan'ın gönlüne kor düştü bülbül

GURBET

İniş yokuş uzar gider
Yollar gurbete gurbete
Her vardıkça lânet eder
Kullar gurbete gurbete

Kınamayın be hey beyler
Yardan ayrı düşen neyler
Ağıtyakıp türkü söyler
Diller gurbete gurbete

Hasret gamı çekilirmiş
Saç ağarıp dökülürmüş
Genç olsa da bükülürmüş
Beller gurbete gurbete

Hasani'yem gurbet bizim
Kader deme be azizim
Gide gide tutmaz dizin
Yıllar gurbete gurbete

FIRILDAK

Çocukların elindeki
Her fırıldak ne fırıldak
Siyasetci dilindeki
Ne fırıldak ne fırıldak

Üç beş zenginin kurduğu
Şirket damgası vurduğu
Fabrikatör çevirdiği
Ne fırıldak ne fırıldak

Ne Ahmet'i ne de Ali
Kimse dinlemez vebâli
Hacı ağanın sakalı
Ne fırıldak ne fırıldak

Tecerin gözlediği
Tüccarın gizlediği
Ağaların izlediği
Ne fırıldak ne fırıldak

Komprodor tuttu doruğu
Çoban bulamaz çarığı
Sofraların ak sarığı
Ne fırıldak ne fırıldak

Hasan der ki, füze çağı
Muhabbetin gönül bağı
Zenginin olduk uşağı
Yıktı bizi bu fırıldak

NİYAZİ İPEKSÜMEROĞLU

NİYAZİ İPEKSÜMEROĞLU

1920 - Gümüşhane Şiran doğumlu. İlkokul tahsilini Şiran'da tamamladı. Trabzon Ortaokul ve Lisesine başlayarak yatılı eğitim sonu 1938 - 1939'da mezun oldu. 1940 yılında askeri öğrenci olarak İstanbul'da okuyup, 1944'de Hakimliğe atandı.

Muğla'da 70. Tümen Hakimliği, Ankara'da Harp Okulunda Öğretmenlik yaptı. Genel Kurmay Başkanlığı Adli Müşavirliği'nde ve Çankırı Piyade Okulu Baş Hakimliğinde çalıştı.

1945'te Askeri Yargıtay Başsavcılığına getirildi. Son olarak Deniz Kuvvetlerinde çalıştı, 27-Mayıs Harekâtından sonra kendi isteği ile emekle oldu.

Ankara'da Avukatlık, Müfettişlik ve Müşavirliklerde bulundu. T.B.M.M.de Dilekçe Komisyonu raportörlüğü yaptı. Bu görevden sonra İzmir II. Noterliğine atandı.

Halen Avukatlık yapmaktadır.

"Dini, tarihi konulara ve güzel sanatlara edebiyata doğuştan kabiliyeti olup, şiir ve nesir şeklinde yazıları vardır. Resim ve heykel de yapar." Şairimizin çok miktarda şiiri vardır. Bunları bastırmayı düşünmektedir.

ADRES: S.S.K. Konak İş Hanı C Bl. Kat: 2 NO. 206 İzmir
Tl.254004 - İş
Ev: 313708

YAŞ ATMIŞ BEŞ

Yaş atmış beş bir ömrün serüveni, ürünü,
Hatırımda geçen günler unutmuyorum dünü.
Acı, tatlı nasıl geçti, anlamadım zamanı,
Sevdiklerim, eş, aile hepsi tatlı bir anı.

Çok şükür ki, hiç kimseye zararım olmadı.
Bahçemizde açan güller koklamadan solmadı.
İnsan ömrünü yüz yıl hesaplamış yaratan,
Sevgisiyle vurur kalpler, odur içinde yatan.

Kendisini hoş kullanarak bu sonuca varırmış,
Her sıkıntı, üzüntüyü yenmek şeref ve ârmış.
Aksi halde erken biter yaşanmazmış hayat.
Derdi kederi yenene güç katarmış hem kat kat.

Yüce tanrı halifesi insanoğlu yücedir.
Ondan başka her yaratık acizdir ve cücedir.
Kadın erkek bu savata bu uğraşta gelişir,
Olgunluğa eremeyen her konuda çelişir.

Her yüzyılda yaşayanlar yeniliklere koşar,
Daha mutlu yaşam için bulduklarıyla çoşar.
Hedefleri tüm evrenin sırlarına ermektir,
Alemleri var edenin eserini dermektir.

Ailemiz bir kişiyken on birlere ulaştı,
Üç oğul, eş torunlarla Hak barajını aştı.
Tek dileğim bu dünyada âhirette doğruluk,
Üzerine yaşansın, sevgi aksın oluk, oluk...

Yaratan'ım razı olsun, Niyazi'den, Kemal'den.
Süleyman'ım ve Fatih'le el alalım Hak elden.
Torunlarımız büyüsün, yeşil olsun bahçemiz,
Her devirde gelenlerden baki kalsın Temiz İz.

5. Şubat. 1985 .

KENDİN GİBİ BİR GÜL GÖREMEZSİN

Gül âleme, kendin gibi bir gül göremezsin
Sev ruhunu, aşkınla övün devran süremezsin
Aç kalbini, senden nasip alsın sevdayı seven
Bir ânına verme sakın can, canana güven

Bilmez misin bahçedeki meyven sendendir
Her zerrede onun aslını gören en güzel erdir.
Aldanma sakın her güzelin nazı tuzaktır.
Bağrında açıp solsa da her gün senden uzaktır.

Sevginden vefa bulamazsın, cefaya dayan.
Uyma sakın nefsine aldanıp durma uyan.
Bağrındaki ummandan akan feyz-i Hudadır
Can verir etrafına daim sırrı sühadır.

Çıkmak gerekir mi görmek için seyri yamandır
Devranı değişmez ki zaman aynı zamandır.
Sendeki senden bakan elbet dosttan görünür
Tüm aşkınla sevsen de bilmez yerde sürünür.

Taç olamaz başlara asla kudreti yoktur,
Gönlünü veremez ki sana talibi çoktur.
Ne Niyâzi olmak yetişir, ne de niyazın,
Vur teline çalsın aşkını tendeki sazın!..

25. Haziran. 1971

CANI ARARDIM

Ben câni tuttumda, aşkta arardım,
Cân içindeymiş, benden içeri.
Gelene gidene onu sorardım,
Şimdi anladım ki benliğim yeri.

Her zaman onunla diptiri dolmuş,
Kudret kalıplaşmış hücreleriyle,
Bir araya gelmiş, vücudum olmuş.
Dirilmiş duruyor tende deriyle.

Her uzvumda başka lûtuf, başka can,
Durmadan ahenkle kaynaşmadalar.
Hayatı taşıyor herbirine kan.
Müşterek nasibi paylaşmadalar.

Beslenme ve nefes alış verişi,
Taze canlıları cana katıyor.
Gizlemiş sevdiğim bu gösterişi,
Kalbimin içinde sessiz atıyor.

"Benim" diyor her zerrenin hasılı,
Gücümden güç verdim herbirisine.
Beni bulur arayanlar asılı,
Yaratıp gizlendim içerisine...

Yüzyıllardır inceledi bilginler,
Bir zerre sırrına erişemedi.
Atomu patlattı belki zalimler,
Oluş sınırına girişemedi.

Hüner kahretmede ölümde değil.
Dirilik aşkını yaşamak gerek.
Görüp bildiğinle önünde değil,
İnanıp gelişmek, aşamak gerek.

Her nereye gitsem değişmez düzen,
Sevginin mahsülü hep var olanlar.
Aşıktan maşuku sevgidir süzen,
Sevilen bu hissi elbet de anlar.

Girdinse Niyazi bu aşk seline,
Çağla, usanmadan sula her yeri.
Ezelden verilmiş hakkın eline,
Kullan çekinmeden dönme hiç geri...
29. Mart. 1972

ARAMIŞIMDIR

Bilir misin ve inanır mısın ki,
Sabrım sonunu bulduğu
Gücüm tükenip yokolduğu
İçim dışım seninle dolduğu
Zaman ve anlarda hep seni aramışımdır.

Kararan gönlümü güneşlerin aydınlatmadığı
Dilimin tat almadığı
Her şey ve herkes benimleyken
Yapayanlızlığımı hissettiğim
Zaman ve anlarda hep seni aramışımdır.

Uykusuz gecelerimde
Konuşmayı unuttuğum hecelerimde
Kafam karmakarışık,
İçimde yanan ışığın söndüğü
Zaman ve anlarda hep seni aramışımdır.

Ben olup beni yaşamadıkça,
Tüm dertleri birlikte aşamadıkça
Bilemezsin neredeyim nasılım
Derdimi anlatacak tek kimsem kalmadığını
Zaman ve anlarda hep seni düşünmüşümdür.

Eğer sen olmasan, seni tanımasam, bilmesem
Kim beni anlayabilirdi ? desem
Belki umurunda bile olmazdı
Çiçeğimin suzuzluktan kurumaya yüztuttuğu
Zaman ve anlarda hep seni aramışımdır.

Gönül dolusu olmasa da, yine de esirgemezsin huzurunu
Bilirsin ki sadakat ve vefa bitmez,
İnsan inandığı ve sevdiğini terketmez.
Özlemin dolup taştığı, bütün bentleri yıktığı
Zaman ve anlarda hep seni düşünmüşümdür.

. . . . . .

4. Haziran 1970

ŞİNASİ ÖZDENOĞLU

ŞİNASİ ÖZDENOĞLU

1922'de Gümüşhane'de doğdu. İlk ve ortaokulu Gümüşhane'de Liseyi de Trabzon'da okuduktan sonra, Siyasal Bilgiler ve Hukuk fakültesini bitirdi.

Yurdun çeşitli yerlerinde kaymakamlık yaptıktan sonra, Avukatlıkta karar kıldı. Ankara Barosu Avukatlarındandır.

1960 yılında Kurucu Meclis Üyesi seçildi.

Fransa'da Siyasal kuruluşlar üzerinde inceleme yaptı. Daha sonra Milletvekili seçilince, Türkiye AET Karma Parlementosu Üyesi olarak, Avrupa Parlementosuyla görüşmelere katıldı.

1956'da yazmış olduğu "Macar Rapsodisi" adlı şiiri başta olmak üzere bazı yapıtları yabancı dillere çevrildi ve ödül aldı.

Güçlü bir ozan olan Özdenoğlu'nun yurt sorunlarına duyarlılığı ve haksızlıklara karşı direnişi yurt ve insanlık sevgisiyle birlikte şiirlerine yansıtmıştır.

Yapıtları:

1- Teselli (Şiirler - 1943)
2- Anaforda Dönen Adam (Şiirler - 1946)
3- Edebiyatımızın Beş Ana Meselesi (Ed. İncelemesi)
4- Vatanım Benim (Şiirler - 1973)
5- Özgürlük için ölmek (Şiirler - 1974)
6- Acısı ile yanmak Türkiye'min (Şiirler düz yazı - 1978)
7- Memleketi sevmek suçu (Şiirler 1978)
8- Önce insan olmak (1981)
9- Şairler Böyle Sever (1986)

Ozanın basılmak üzere başka yapıtları da vardır.

ADRES: Av. Ş.Özdenoğlu Meşrutiyet Cad. Kızılırmak Sok. No.40/5

VATANIM
(adlı şiirden)

Yazdım ve yazacağım
Yoksul topraklar için
Mutlu bir Türkiye'den
Aydın Dünya'ya doğru.

Korkusuz ve insanca yaşamanın uğruna
Uzay'ı fethetmenin yolunda, ay'a doğru
En güzel niyetlere baş koymuş, yazacağım

Bütün insanlık için doğacak bir sabahı
Canımla benimseyip canımla yazacağım
Vurulup düşsem bile kırılsada kalemim
Kesip şah damarımı, kanımla yazacağım!

Ey gelecek kuşaklar, duyuyor musunuz beni
Ey yoksul topraklarım,yumarken gözlerimi
Son nefesimde uzanıp en uzak yıldızlara
Son nefesimde bile
Adını yazacağım:
VATANIM !

VATAN ÜSTÜNE

Birtek vatanımız var
Büyük, çileli, fakir
Bir yanı gözyaşı, bir yanı şiir
Memleket bulunmuş bir kere
Ne denir?
Körüyle, topalıyla, dilberiyle
Uçsuz bucaksız sitepleriyle
En güzel kavgalara bedel alınteriyle
Memleket senindir!

TÜRKİYE HASRETİ

Çökünce "Seine" kıyılarına akşamla birlikte
Türkiye hasreti
Saplansın mı ciğerine kalleş bir bıcak gibi
Yalnızlık!
Tütsün mü gözlerinde buram buram!
Kumkapı'da Nihat'ın meyhanesi!

Paris'in insanı bayıltan havası mı?
Evet, doğrudur!
Akıcı bir polis romanı gibidir.
Metrolarda hayat
Ve güzeldir...

Terkedilmişliğin şiiri ki
Benim topraklarımdadır;
Yalnızlığın ve yitik aşkların acısıdır ki
Ağır ağır iner
Steplerine Orta Anadolu'nun
Benim topraklarımdadır!

Öylesine yoksul insanlar ki
Krezüs'ten de zengindir yürekleri
Benim topraklarımda yaşar...

Ver bana steplerimi
Getir bana havasını İstanbul'un

Al senin Paris'ini !...
(Paris, 15 - Ocak - 1969)

AKADOLU'DA KAVGALAR ORTASINDA

Anadolu'da kavgalar ortasında
Bir sonu gelmez cenkteyim
Anaodu'da kavgalar ortasında
Güzel günleri beklemekteyim!

Köylerime giden yolları tanırım
Tarlaların yanık bağlarında uzanan
Nerde çocukları Anadolu'nun
Emzirip, besleyip büyüttükleri
Bırakıp gittiler mi onu Tanrım!

Yol çetin, halimiz yaman
Dayan kır atım dayan!

Tren düdükleri böler uykumu
Şehirler baskın verir rüyama
Eski şadırvan yanındaki çardakta
Geceler ne güzel!
Vatanım, seni düşünmek bile
Yaşamak kadar güzel!

Ya nerde çocukları Anadolu'nun?
Bayraklar misali dalgalanacak
Ordular halinde ayaklanacak
Nerde çocukları Anadolu'nun?

Vakit gecedir üstümüzde kartal misali
Uyandırmamışsak seni bizimdir vebali..

Sen, güçlü Türkiye'nin destanını yazan el
Sonrasızlığını koruyan en güzel
Genç yüreklerin gücüyle arzulayan
Bütün zaferlerin coşkunluğuna
Bütün emeklerin karşılığına bedel!

Güngörmüş dünyamızda yemyeşil fidan
Haritalarda bile gözalıcı
Ben, dalına konmuş garip bir kuşum
Stepler üstünde unutulmuşum
Bir memleket türküsü tutturmuşum:

Dumandır bizim halimiz duman
Ne dostlar bilir ne yaban
Çağır oğullarını Anadolu'm
Dayan dizlerim dayan!

NÖBETE

Zigana dağlarında bir çiçek
Keskin bağlarında bir salkım
Sevmiyor adam bu toprağı
İnanmıyor adam insanına bu toprağın
Bu toprak uğruna nasıl ölecek?

Adam sevmeyecek sever görünecek
Ağlamaklı nutuklar çekecek
Ve adam yaşayacak bu topraklarda
Uğrunda Mehmet ölecek!..

MACAR RAPSODİSİ'NDEN

...Ve cümle mahkumların rüyası
Ey Hürriyet!
Ve sen, gerçek insanı yaratamayan insan
Sen ey kardeş kanıyla beslenen insanoğlu!
Yangın başladı Peşte'de kardeşim yangın!
Taze göğüsler üstünde tanklar horada
Tutulmuş bütün caddeler tutulmuş
Yanına varamıyorum
Sanırsın anacığım boğazlanıyor
Kurtaramıyorum.
Elyordamıyla, tıkanmış sokaklarda
Ey ölümsüz şarkı, ey merhamet
Seni bulamıyorum!
.....Utanıyorum kendimden, petekteki arıdan
Bir başka yıldıza göç etmek istiyorum
Utanıyorum buluttan kımıldanan topraktan
Dağdaki kurttan, kuştan
Aslan yavrusunu emziren ceylandan
İnsanlığımdan utanıyorum.

Biç beni makineli tüfekle biç
Öldüremezsin!
Çıkar şarkılardan, cümle kitaplardan adımı
Yine de silemezsin !
Ben, hayır ve şer misali insan kanındayım
1789'da ve Türk İhtilâli'ndeyim !
Bugün bir tomurcukta, yarın darağacındayım
Ben, ne satılacak dava, ne kemik ne etim
Ben, ölümsüzlüğün elindeki bayrak
Ben HÜRRİYETİM !..

EN GÜZEL DÜNYA İÇİN

Ne güzeldir elleri insanların
Sever ve yaratır
Ne güzeldir dudakları çocukların
Sınırlardan öte uzanır şarkılarımız
En güzel dünya içindir
Bütün kavgalarımız...

Mexico'dan başlasın istiyorum
Ölümsüz dostluğu insanların
Bir bayram yerine dönsün gönüllerimiz
Görüyorum öpüşmek istediğini bayrakların !..

Kuşatsın istiyorum kenetlenmiş ellerimiz
Ekvator üstünden bütün dünyamızı
Yetsin bunca çile, kan ve göz yaşı
Hükmeden sadece barış olsun
Güzel bir saat gibi işlesin dünyamız...

Başlasın senfonisi milyarların
Görüyorum öpüşmek istediğini bayrakların !..

Andiçin bütün delikanlıları dünyamızın
İnsanca yaşamanın şerefine
Elele yaşamanın şerefine
Andiçin sadece barış üstüne
En güzel bir dünya üstüne

Ey bütün delikanlıları dünyamızın !..

AKİF TİMURHAN (ÂŞIK ZEVRAKİ)

AKİF TİMURHAN (ÂŞIK ZEVRAKİ)

1923'de Kelkit'te Gelinpetek köyünde doğdu. İlkokulu Gümüşhane Fevzi Paşa İlkokulu'nda bitirdi. Ortaokuldan ayrıldı. Küçük yaştan beri şiir yazar.

Ankara ve Erzurum'da kendisini incelemeye gelen uzmanlar, ona Derya mahlasını vermişlerse de o "Zevraki" mahlasını yeğlemiştir.

İstanbul Şirinevler'de bir bakkal dükkânına da sahip olan ozanın altı çocuğu var. Çevresi ÂŞIK olarak kendisini tanır.

Ozan geleneksel âşık tarzında şiirler yazmaktadır; kendine özgü bir yaşam felsefesi vardır. Yazılmış ve tasnif edilmemiş birkaç ciltlik şiiri mevcuttur.

Ozan sınırsız bir özgürlük düşüncesi içindedir. Hoşgörüyü dostluğun temeli saymaktadır.

Ozan: "İnsan en kutsal ve en yüce varlıktır. Asıl insani işlemek gerekir. İnsan okumuştur ama özünde bir değişiklik yoktur. Okumak insanın bâkirliğini, berraklığını bulandırır. En büyük kitap insanın kendisi ve doğadır. İnsanlar birleşmeli ve birbirlerini sevmelidir.

En ince yol, kıldan ince kılıçtan keskin yol, gönüllere giden yoldur. Ne mutlu bu yoldan yürüyenlere!

Ölümsüz olan insanın ruhudur. Cennet, cehennem değil Tanrı seni ilim, irfan ile yaratmış, bezemiş, kuşatmıştır. Sen ona Sen ona başvuracaksın." diyor.

ADRES: Mehmet Akif Cad. Sok. 2 No:8 Şirinevler / Bakırköy

DEĞİŞMEM

Revnaki ruhumda rakseden ey yâr
Seni ridvandaki güle değişmem
Ruhi envarinde al pertevin var
Yıldızlara aya güne değişmem

Cihanda yücedir payesi payı
Neyleyim Arjantin pan Amerika'yı
Üstüne koysalar tüm Avrupa'yı
Valahi billahi yine değişmem

Taç Mahal'dir içlerinde iyisi
Tebcil ile tarif eder gerisi
Yedi yüce hârikadan birisi
Empir stad ile yine değişmem

Yattığım çul olsa yuttuğum çavdar
Yerim olsa mezardanda daha dar
Sendeki sızıyı ey dertli diyar
Nice eczaya eme değişmem

Canan için cana etme minneti
Getirsem ben de cehli cenneti
Ya da tamu ile sekiz cenneti
Bu halinde seni gene değişmem

Akif muntazırdır her an çağrına
Nezaman basarsın beni bağrına
Sevdiğim ölmeyi senin uğruna
Yüzbin tatlı cana yine değişmem

HELE VAR
(Kısaltılarak alınmıştır)

Ziya zirvelere zından zemine
Ayda günde bile hile var
Yüce dağlar tıpkı benzer zengine
Yağmurda iltimas selde hile var

Hani iyi insan hani asâlet
Haniya hak hukuk hani adalet
Kimisine kemik kimisine et
Kazanda kepçede elde hile var

Teşhiş kolay çare çetin hap hani
Hâzan düşmüş harap olmuş her yanı
Bir yoksulluk sarıp gitmiş vatanı
Fakire sunulan malda hile var

Hangisi düzgünki acap hangisi
Ne eyer ne zamha nede zengisi
Taşlıdır arpası çekmez çengesi
Baş olanda körlük beyde hile var

Muavini sarhoştur kör şöföründen
Minübüs emanet müşteri rindan
Yanımız uçurum önümüz zindan
Farlar sis firen fıs yolda hile var

İnsanın özünü kemirmiş böcük
Yoğurdun yağın yarısı su'cuk
Günlük yumurtadan çıkıyor cücük
Feriklerde foya folda hile var

Erdemli olmada hepimiz fakir
Herşey bozulmuştur arama bâkir
Gümüşünde nikel altında bakır
Sikke sür para elde hile var

Ey Zevrakî sen zamanı danetme
Beyhudedir kavga etme kan etme
Bu karanlık böyle gider zannetme
Sabah olur güneş doğar hele var hela var

GÖNÜL

Gece gündüz yar peşini
İzle gitsin deli gönül
Göm gönlüne ateşini
Gizle gitsin deli gönül

Eller desin deli dolu
Korku bilmez aşkın yolu
Sırat bize saray yolu
Gazla gitsin deli gönül

BİRLİK ÜZERİNE

Dalgalar ayyuka değse de taki
Ufukla birleşse hakkı revnaki
Hatta olsa da aşktan da yüce
Yine bahrın üstündedir zevraki

Bir olurdu mâzi âti
Olsaydık biz bize mûti
Yutardık bahri muhiti
Boğamazdı sular bizi

Hayasızız madem hep ki
Tahsil bize tasma tıpkı
Gösterseydik nefse tepki
Yedemedi yular bizi

Âşık der kin güde güde
Parçalandık öz ülkede
Sevmeyi bilseydik bir de
Bölemezdi sattar bizi

Dalgalar ayyuka değse de taki
Ufukla birleşse hakki revnaki
Hatta olsa da aşktan da yüce
Yine bahrın üstündedir zevraki

Aşkın dalgasından bulmadım halâs
Onunçün ZEVRAKİ etmişim mahlas
Rıhtımımız Rab'dır rotamız ihlas
Böyle yazmış bize ezel evraki.

YURDUM İÇİN

Kifayet etmiyor kâinat sözü
Küresi başkadır künyesi başka
Ne kadar güzeldir Kelkit'in düzü
Dağları başkadır, deresi başka

Her şeyden hoş imiş senin seyranın
Torul'un Bayburt'un bir de Şeyran'ın
Bir dosluk havası eser her yanın
Elması başkadır veşnesi başka

Turnalar diyarı o güzel Tercan
Bir çukura çökmüş koca Erzincan
Doğunun gözdesi Erzurum'la van
Tipisi başkadır borası başka

Kimini ölçtüm de kimini biçtim
Ankara garından bir kahır içtim
Atatürk'e selâm verdimde geçtim
O büyük insanın dehası başka

İstanbul'a çıktım mahşer mi mahşer
Tıpkı toplanmış akvâmı beşer
Fatih'in yurdunda Firenkler yaşar
Yüreği başkadır yarası başka

İzmir'e gelince Kadife Kale
O Karşıyaka'ya geç de gör hele
Boşalır istasyon dolar iskele
Alası başkadır veresi başka

Düşündükçe doğuyu dertlerim azar
Batı bir cennettir bizimki mezar
Bursa'da şiiri nenem de yazar
Merası başkadır, mirası başka

Ne mazot var ne de motor.
Zevrakî senin nene gerek tur
Kârına şükret de köyünde otur
Çiçeği başkadır, çehresi başka.

MÜŞTERİYE

Dünya geçer geci eri
Tümü değmez damla teri
Bir dükkânda bin müşteri
Gelse de bir gelmese de

Cahillere çürük gerek
Alan yokki cevher verek
Cincik, boncuk peynir ekmek
Alsa da bir almasa da

Köşe beklerim çilesiyle
Nazlı dostum hevesiyle
Bakkal elde bir vesile
Olsa da bir olmasa da

Zevraki'ye çile uyar
Çengel takmış çeker oyar
Yelkenlere deli rüzgâr
Dolsa da bir dolmasa da.

NURETTİN ÖZDEMİR

NURETTİN ÖZDEMİR

1927 yılında Kelkit'te doğdum. Ortaokul için Gümüşhane'ye gittim. Lise'yi Trabzon'da Üniversiteyi İstanbul Hukuk Fakültesi'nde okudum.

1951 yılında çocukluk arkadaşlarımdan Hikmet Odabaşıoğlu ile evlendim. Biri kız beş çocuğum var.

1952 C.H.P. girdim. 1961 - 1965 ve 1969 - 1973 devrelerinde olmak üzere iki defa Gümüşhane İlini Millet Meclisinde temsil ettim.

İlk şiirim 1944 yılında Trabzon gazetelerinin birinin sanat sayfalarında çıktı. İlk kitabım Hayat Şiiri 1949 da ikincisi (Yağmur sonrası) ise 1959 da Ankara'da yayımlandı.

Son çalışmalarımı eskilerle birlikte bu sezon yayınlayacağım. Şiirlerimde çocukluk özlemi, aşk, zaman, ölüm gibi insan hayatını bütün boyutlarıyla kuşatan belli temalar ısrarla işlenmiştir.

Benim şiirim, hislerle başlamış, yaşantımın ve onu manalandıran duygularımın ifadesi olarak devam etmiştir.

ADRES : Nurettin Özdemir İzmir Cad. 55/14 Kızılay/ANKARA

BİR YAĞMUR SONRASI'ndan

Çocukluğun o şen dünyasındayız
Ölümü tahayyül acayip ve zor
Bir garip dünyada gibi yaşıyor
Vişne dallarında arzularımız
Çocukluğun o şen dünyasındayız

Bir yağmur sonrası hali var bende
Gün vurmuş içimde yatan dağlara
Öyle mahzun bakma mor dalgalara
Aydınlanır garip dünyam neşenle
Bir yağmur sonrası hali var bende

Geçmiş geceleri düşünme sakın
Boy ver aşkın sıcak iklimlerinde
Kalbim işte her şey şerli yerinde
Yeni bir şafakta gelecek yarın
Geçmiş geceleri düşünme sakın

İçimde bereket içimde huzur
İçimde şafağın aydınlıkları
Kalbim terkediyor karanlıkları
Geliyor dünyama saadet ve nur
İçimde bereket, içimde huzur.

AŞKA:ÇOCUKLUĞA: GÜZELLİĞE VE ZAMANA ŞİİR

Bu ev, bu dört duvar, bu harap bahçe
Bu, beni çepçevre kuşatan sükût
Bu her gün bambaşka bir düşüncede
Beliren sonsuzluk ve zalim hudut

Hırçın mesafeler, büyülü zaman
Alnımda yılların kırışıklıkları
İşte en güzel şey çocukluğumdan
Kalbime dökülen gün ışıkları

Aydın bir sabahın tebessümünde
Eriyen güzellik rüyalar gibi
Beni aynalardan saran düşünce
Ve sonra kaybolan gök maviliği

Çılgın fırtınalar ortasında hür
Düşen her yaprağın hüznüyle mahzun
Zaman bizi bizden alıp götürür.
Bir başka masala garip ve uzun.

YANLIZLIK HÜLYALARI

1

Sen çocuktun ve o şehir küçüktü
Vişne dallarında arzularımız
Alnımıza konan bir öpücüktü

Rüyasını bile göremediğim
Bahçeleri yıkık duvarlarında
Eğildiğin sular köpük köpüktü.

II.

Bilmem böyle mahzun düşündüğüm ne
Gurbet akşamları, kirpiklerime
Bulutlar dokunup geçiyor gibi

O zümrüt masalı unutmuşum ben
Gözlerimin garip güzelliğinden
Sular çalıvermiş güzelliğini.

III.

Bu tenha yolların beklediği kim
Bir şeyler getirir gibi her mevsim
Unuttuğum şehrin bahçelerinden

Elbet hatırlarsın garipliğimi
Sesimi duyarsan bir akşam üstü
Yetim İstanbul'un kubbelerinden.

IV.

Çiçekler söylüyor son şarkımızı
Arzular: vişneler kadar kırmızı
Umutlar: dalların yeşilliğinde

Seslerden, renklerden ve kokulardan
Bir dönüş gibisin eski yollardan
Sonbaharın altın serinliğinde.

YALNIZLIK ÇİÇEK AÇTI İÇİMİZDE

Büyüdü korkulu zamanlar
Açıldı gül. düşen yıldız büyüdü.
Büyüdü toprağın suyun böceğin sükûtu
Dalda yaprağın sarısı büyüdü, kökte susuzluk
Büyüdü tohumda sancı..karanlıkta gece
Çocuğun gözlerinde büyüdü uykusuzluk
Büyüdü yolların tenhalığı..yürekte aşk.
Ve yanlızlık çiçek açtı içimizde.

FARKINDA MISIN

Gecenin tadı yok farkında mısın
Saçların bambaşka karanlıklarda
Ve sanki unutmuş gözbebeklerin
Huzuru en eski hatıralarda
Sırrını kaybettik mesafelerin
Bilmem uzakta mı yakındamısın
Gecenin tadı yok farkında mısın
Bakışların garip, mahzun ümitsiz
Söylediğin bütün şarkılar yarım
Artık bu bahçede mesut değiliz
İşte son daveti hâtıraların
Geriye dönecek çağında mısın
Gecenin tadı yok farkında mısın?

BAHÇELER ŞEHRİ İÇİN

–Eski bahçe–

Dün o eski bahçeye gittim bahardı
Bembeyaz bir şarkı söylüyordu çiçekler
Aşkın sıcaklığınca saran bir nağmesi vardı.
Bir özlemi vardı: Senelerdir seni bekler

–Çırpınış–

Yaz Geçiyor. başımda bahar yeli yok.
Susmuş bütün eşya... zamana karşı dili yok
Ne kadar çırpınsa da kalbim beyhude
Artık o eski bahçeler.. o inci sevgili yok.

–Sır–

Bir şarkı ki cihanda bulunmaz söyleyeni
Döndürmeğe güç yetmiyor artık: gideni
Sır vermek âdetimiz değildir, bilirsin
Biz, bir gül'ü sevdik çocuğum, bir de, seni

–Alev–

Aşk ile baglandı gözüm, başka bir şey göremem
Kalbim, ardına düşmüş gidiyor, döndüremem.
Boşuna bu çırpınış, bu hüzün, bu gözyaşı.
Bir alev sardı beni, -ne yapsam- söndüremem.

ARTIK VAKİT GEÇTİ YORGUNUM

Hep seni bekledim gelmeyen
Çocukluğumda, o altın çağda
O eski masallardan çıkıp ansızın
Kırbacı, sihirli seccadesi ve keloğlan'la
Göklerin yedi kat güzelliğinden

Hep seni bekledim gelmeyen
Gençliğimde, o hür aynalarda
O cömert çağrısında çeşmelerin
Delikanlı bilekler üstünde
Beyaz gelinliklerle salınıp - giden

Hep seni bekledim gelmeyen
Çılgın vuruşunda yüreklerin
Yağmur sonrasında bir sabah
Denizle güneşin kucaklaştığı
İstanbul'un en güzel semtlerinden

Hep seni bekledim gelmeyen
Yaylalarda, dumanlı doruklarda
Doru taylar üstünde uçarı, kaygısız
Mavzer namlularında sıcak, emin
Ve köroğlu gibi dağların yücesinden

Hep seni bekledim gelmeyen
Kavgalarda, Düşman bakışlarında
Soğuk parıltısında bıçakların
Emsalsiz dostlar uğruna
Yiğit yüreklere vurulup - Düşen

Hep seni bekledim gelmeyen
Çocuk seslerinde akşam üsleri
Daracık sokaklarında küçük şehrin
Köşe başlarını döner dönmez
Anne sevgilerine karışıp
Uzak dünyalardan gülümseyen

Hep seni bekledim gelmeyen
Artık vakit geçti yorgunum
Kavgasız, Şarkısız ve umutsuz
Beklemek hep beklemek beyhude boş
Ne kalbim yitik sevgilerle sarhoş
Ne de mesut bakışlarına vurgunum
Artık vakit geçti yorgunum.

İKİLİ GÜZELLİK

–M.SERHAN ÖZDEMİR'e–

Bir çift ala geyik bir korulukta
Ve bir dalda yan yana iki güvercin

İki yavru ceylan bir su başında
Ve bir kayadan yükselen iki kartal

Yarışan iki doru tay dumanlı bir yaylada
Ve bir sıra-dağda gün vurmuş iki doruk

İki alabalık hırçın sulara karşı
Ve bir koyunun ardında meleyen iki kuzu

İki yeşil yaprak gecikmiş bir sonbaharda
Ve asırlık bir bahçede iki tomurcuk gül

Gerilmiş iki ok yiğit bileklerle
Ve bir namluda sırt sırta uyuyan iki mermi

-Hey...oğul uyuyan iki mermi!
-Atılıp gitti biri!

HAMİT NECDET YALÇIN

HAMİT NECDET YALÇIN

1918 yılında Gümüşhane'nin Torul kazasının Yeşil Köyü'nde (Oduncular) doğmuştur. Babasını hiç görmedi. Babası İstiklâl Savaşında Kütahya Cephesi'nde kaybolmuştur. Dört yaşında da anasını kaybedince öksüz kalmıştır.

Köyünden yürüyerek Torul'a gidip gelerek İlkokulun 1. ve ikinci sınıflarını orada okumuştur. Bu arada bazı kaymakam ve memurlara su taşımış ve onların bazı hizmetlerinde de bulunmuştur. Bakanı ve elinden tutanı olmayan bu kimsesiz çocuğu Trabzon Çocuk Esirgeme Kurumuna göndermişler. Orada da zehirli sıtmaya yakalanarak okulu bırakmıştır. Bu sırada Torul'dan Öğretmeni olan Sabri Özcan San Onu görür ve tanır. Gümüşhane'de hem Süleymaniye İlkokulu'na devam eder ve hem de onların işlerine yardım eder. Ortaokulun I. ve II. sınıflarını da orada okur. Matematikten başarılı olamayınca okulu bırakır İstanbul'a gider. Askeri Ortaokul sınavını kazanır. Fakat burada da şansı iyi gitmez sağlık durumundan okula giremez. Çok üzülen şair bir ara neredeyse intihar edecekti. Çok ıstıraplı ve acılı bir hayat sürer.

Deniz nakliyat vapurlarında 10 yıl çalışır. Sonra Belediye Beyoğlu Hastanesine girer. 1973'de emekli olur. 1975'de de Hacca gider. Eşi ölünce evlendi. Çocuğu olmadı.

"Mutluluk insanı susturur, ıstırap söyletir" der. Istırap ve acılar onu içli bir şair yaptı. Şiirlerinde aşk, acı ve ıstırab yansıtan ince bir lirizm vardır. Geleneksel halk şiiri türünde kendini yinelemiş durmuştur.. İçi sevgi ve iyilikle dolu olan şair dost ve hemşehrilerinin emlâk işleriyle çıkarsız olarak uğraşır. 24 - Şubat 1984'de öldü. Karacaahmet Mezarlığı'nda gömülüdür.

RÜYA

Acı bir halime, dünyada gülmemişim.
Bir mucize desene, nasıl ki, ölmemişim!

Hiç kimsem yok hayatta, bari sen benim olsan.
Kahpe felek, ey talih, sararsan, sen de solsan!

Susma, cevap ver bana, nedir arzun, emelin ?
Darılma sen arkadaş, çürük, yıkık temelin.

Yüreğime bir ateş doldu, yandım, tutuştum.
Elin değdi elime kanat getirdim uçtum.

Ayıl, uyan zavallı, sende o talih nerde.
Elem doldu içime, kalbimi koydu derde.

Tanrı seni görüyor, ağlama sil yaşını.
Kahpe felek senin de zehir etti aşını.

19. 9. 1939.

BEN

Ben isterdim olayım her dertliye aşina
Ne yazık ki, bu ömür geçip gitti boşuna
Bütün olup bitini yazsam mezar taşıma

Göz gördü, kulak duydu, içim coştu çağladı
Ye'se düştü bu gönül, yaşam boyu ağladı
Şimdi yolcu sonsuz Hakka el bağladı

Neye yaradı sanki hep inandım hep bağlandım
Kaderin ocağında kızgın şişle dağlandım

Ey, dünya, ey, insanlar, hakyolunu bilenler!
Zevk-ı sefa içinde katılarak gülenler,
Gerçek dünya yolcusu asla üzgün değilim.

Ey, geride kalanlar, dönüşe hazır olun,
Dertlere deva olun, düşküne hızır olun
Bu bir hoş dünyadır ki, acı ile bitecek.

Benliğimi unuttum, bilmemki şimdi neyim.
Her çihetten perişan, deliyim, divaneyim.

Mezar taşına yazın, hayatta gördüğümü,
Kendi elimle her an kefenim ördüğümü.
Olsa elimde imkân kendim girsem mezara.

Zahmet çekmez dostlarım hem peşimden ağlamaz,
Kimse duymaz öldüğüm, yüreğini dağlamaz.
Bir gün "vah, vah" desinler, sonrada unutsunlar.

Hayal benim kurduğum, hülyalarda beşiğim,
Boş sözlere inanmam, Hak yoluna âşıkım,
Orda benim defterim okunacak aşikâr.

Deli gönül burada çaldı, oynadı durdu.
Bin yıl hayal dünyasında kâşaneler de kurdu.
Oturmadım içinde, elem, kederden uzak.
(Aslından kısaltılak alındı.)

BANA AİT

Yazık bu günlerime hep ağlamakla geçer
Talih benim için de bilinmez neler seçer

Bak da sen bu halime ister gül ister ağla,
İster cennete gir, ister içini dağla.

Haktan yüce Hak yoktur, o beni hep görüyor,
Kaderim bu, öneme çıkmaz ağlar örüyor.

Yüzyıllar geçti sanki, belim bükük kalbim yorgun
Bilmem ki ne yapmışım talihim bana dargın.

Çeker kendi yükünü kaderine âşina
Yıllardır hep uğraşır, ne yazık ki, boşuna.

Dünyada var mı acap ah edip ağlamayan,
Görüldü mü hiç içini dağlamayan?

Ey, talihim, kaderim, yaptığından utan sen!
Gözlerimi kör eden, ellerimi tutan sen.

Kurbanlık koyun oldum, kes başım yeter artık,
Yıllardır perişanım günbegün beter artık.

Önünde secde edip ayağını öpeyim
Fırsat ver ki, bülbül gibi öteyim.

Yok ki, zaten bin bir dili bilsem
Mendil olsam herkese gözyaşlarını silsem.

Hayret şu hale bakın, ölmedim şayıyorum!
Bıkmadan usanmadan bu yükü taşıyorum.

Hassas olan düşünür bastığı yeri bile
Istıraplar kederder, getirir kalbi dile.

(uzun bir şiirden özetlenerek alınmıştır.)

FELEK

Kollarımı bağlayın, çalın beni taşlara,
Parçalayın vücudum, verim yesin açlara.

Benim adım, tadım yok, fazladan yaşıyorum
Değişmiyor kaderim, bu hale şaşıyorum.

Nerde o talih bende, dursun artık nefesim,
Hangi sesle bağırsam, gitmez uzağa sesim.

Kızgın okla dağlandı, yıllardır benim içim,
Her derdin adı vardır, benim derdim ne biçim

Benim de kimsem vardır, sonsuz gönül sızısı
Bütün bu olanlara derler alın yazısı

Yıllardır birikiyor bu zehiri dökeyim,
İçimden ıstırabı kazma ile sökeyim

Yerde bir yanardağdım, göklerde de yıldırım,
Doğuştan bahtsızım ben yatağımdır kaldırım.

En iyisi kalbine çek, bir çelikten perde.
Dalma sakın hülyaya girmesin başır derde.

Şunu bil ki, yaşamda ağlamayan gülemez
Hiçbir şeyin tadını, kıymetini bilemez.

Yine yüzüme güler, takar beni peşine,
Hayatta bahtsızım ben rastlanmaz ki, eşine.

Hangi dilde söyleyim neler yazayım,
Yok ki elimde kuvvet talihimi bozyayım.

Götürün kimyagere görün neler karışık
Kalbim dünyaya küskün ben alemle barışık.

(Uzun şiirden kısaltılarak alınmıştır.)

Ne yapmalı bilmem ki, her şeyi bilsem, yensem.
Neler yaratmalı ki, her yönde üstün olsam.

Siyahlar giyinerek mateme bürüneyim,
Bu talihin elinden şekilsiz görüneyim.

Yaşamın yıllarını kucaklayan sefalet
senden kurtulmak için neyi versem kefalet?

Belki benim yüzümden güneş ışık vermiyor,
Bir sırdır ki, yaşam buna akıl ermiyor.

Felek bindi başıma, nasıl gülecek yüzüm,
Yaşamda kimsesizim, sonsuza dek öksüzüm.

Dünya bana bir zından, artık her şeyim söndü.
Yüzüme gülen talih yine mi geri döndü.

Ben ona darılmadan o bana darılıyor,
İsyanımı görünce boynuma sarılıyor.

Devrildi içimde bak bugün aşkın kazanı,
Tutun bana getirin bu talihi yazanı.

Hayat öyle bir şey ki, ne melektir ne peri
Talihsizler atılır, kader iter hep geri.

Ben kendimi tanırım, duyarım derdi içten,
Kimse beni tanımaz, ne anlam çıkar hiçten.

Bana dünya cehennem, öteki daha beter,
Tanrım sustur kulunu, daha söyletme yeter.

Gönül her şeye razı, mutluluk benden ırak,
Ya canımı al felek ya da yakamı bırak.

Evi yok, yatağı yok, neşesi yok, derdi çok
Kalbi tümden yaralı, dizinde dermanı yok.

Sensin evrene hâkim ey, Tanrım neredesin!
Yeter artık bu kulu kurda kuşa ver yesin!

BANA AİT

Bazen düşünür derim, ben neden yaşıyorum?
Bitmez benim kaderim, bu hale şaşıyorum.

Eskiden kâşaneydi, şimdi virane gönül
Kimseye minnet etme yerin dibine gömül.

Gözüm her şeyi görür, kalbim içinden ağlar
Yeryüzü cennet olsa, dile gelsede bağlar,

Değişmez bu kaderim boşuna uğraşmayın,
Ey, geriden gelenler boş yere uğraşmayın.

Yıllardır ki, hasretim ağlasam doya doya,
Sefalet besledi de getirdi beni bu boya.

Çabukça boğun beni, amansız tuzlu sular.
Gelin gözüme girin, hasretsiniz uykular.

Götürüp atın beni cehennemde kazana,
Kebap şanıyım, pişmişim, yana yana.

Düşte bile görmedim, ne baharı, çiçeği,
Bu Nesrin'in yıllardır zehirdir içeceği.

(Kısaltılarak alınmıştır)

ŞEFİK ÖZTÜRK

ŞEFİK ÖZTÜRK

Gümüşhane'nin Hudura (Alemdar) köyünde 1939 yılında doğdum. Doğduğum yıl II. Dünya Savaşı'nın, savaş öncesi yokluk ve tedirginlik yıllarıydı.

Köyümüzden çok uzakta olan İlk ve Orta Okulu büyük sıkıntılar içinde okudum. Daha sonra Trabzon Öğretmen Okulunu ve Gazi Eğitim Enstitüsünün Edebiyat Bölümü'nü bitirdim.

Gümüşhane Fevzi Paşa İlkokulu'nda İlkokul Öğretmenliği ve Kars Kâzım Karabekir Öğretmen Okulunda ve Trabzon'da Edebiyat Öğretmenliği yaptım. Halen Lüleburgaz Kepirtepe Öğretmen Lisesinde öğretmenliğimi sürdürdüm. Şimdi emekliyim.

Şiire karşı ilgim küçük yaşlarda başlar. Birkaç şiir ve düz yazı kitabı hazırlamış olmama karşın henüz bunları basma olanağı bulamadım.

ADRES: Ş.Ö. Jandarma Karakol Üstü Karamürsel / İZMİT

SEN VE BEN

I

Kirpiklerim buzlu açılır.
Kasım sabahlarına
Kundak toprağından gelir sıcağım
Tandır kokulu, duman dumun
Kuşburnu ezmesi sağlamlık
Al basmayacak beni
Bir ahlat dalında salıncağım
Orak şıkırtıları ninni ha balam
Büyü ki fistan alacağım

Kaz yedmekte açılır bahar kapısı
Körpe gütmekte.
Bindallıdan entarim yamayama
Pıtrak dikenleri dostumdur
Toprak tutsağıdır ayaklarım.

II

Sen ışıklı kentlerin çocuğu
Bilemezsin tandırın çakır dikenlerini
Tezeğin yaşam olduğunu.
Oyuncaklar dünyası güzel
Yiyecekler, giyecekler renk renk
Nice gözlerin yaş olduğunu
Bayram bayram bilemezsin.

Ben yitik sabah tutağında
Davar kokusunda
Harman harman gençliğim
Ekmek hazırlarım sana

Türlü konaklar yaparım
Ucuz satarım terimi
Emeğe emek katarım
Kâh gelirim sana doğru
Fabrika dumanlarında
Balıkçı teknesinde gecekonduların
Özlem taşır, dert boşaltırım
Çile limanlarında.

Sen; Bey, Ağa, kaldırım kaldırım
Senin yirmi yaş dünyası
Varlıklar etiketler, saygılar
Yaşamın en âlâsı.

Gör alın yazında değil,
Benim sayemde yosmalığın
Dön, bana hor bakma öyle
Biraz da sen eğil !..

AĞAÇ

Doğaya anlam veren
Toprağı vatan eden
Kutlu yaşama giden
Yollar saklı ağaçta.

Sağlıklı gür nefesler
Cıvıl cıvıl şen sesler
Sayısız canı besler
Dallar saklı ağaçta.

Yağmurlu bulutları
Söndürmez umutları
Süsler çorak yurtları
Kollar saklı ağaçta.

Evlerin tüm varlığı
Kalemin duyarlığı
Yaratan uygarlığı
Eller saklı ağaçta.

Tüm dertlerin ilacı
Onsuz yaşam ne acı
Mutluluğun baş tacı
Diller saklı ağaçta.

BİZİM TARLA

Köyüm bir dağın yüzünde
Yamacında bizim tarla
Koca kayalar yüzünde
Diken dolu bizim tarla.

Ekinden çok ayrık biter
Seller gibi toprak yiter
Tohum, saman gözde tüter
Diken dolu bizim tarla.

Eştikçe alttan taş çıkar
Saban bıkar, kazma bıkar
Bu yazgıyı kimler yıkar
Diken dolu bizim tarla.

Arzumuzca yiyemeyiz
Yamasız don giyemeyiz
Dinlenip eğlenemeyiz
Diken dolu bizim tarla

Köylüyüz sözde uluyuz
Ağanın, Beyin çuluyuz
Biz de Allahın kuluyuz
Diken dolu bizim tarla.

BU KENTTE

Buzludur bu kentin akşamları
Ay ışığının saydamlığına kanmayın
Derelerin inleyişi üşütmektedir.
Çiçekleri kar beyazıdır nisanın.

Bu kentin sabahları
Sığırcık ötüşlüdür
Yeşilden, pembeden uzak
Damlarda şafak güvercin gülüşlüdür
Bu kentin mevsimleri
İç içe girmiş oynak.

İnsanları tutsaktır yoksulluğa
Topraklar yılgın
Perişan, göklerin altında

Ruh ezginliğinde bilinmeyenin
Sevgilerde sevenler erimiş
Bir insanca var olma.
Toprak toprak ölümce.

KOŞANLAR

Bilinmezlik yığın yığın
Bin bir düzen doğada
Ama uyumlu ama garip.
Bölüşülmüş evren yıldız yıldız
Yeşiller buluyor can
Yarasanın aşkı gece
Mavi güzellikte zaman
İşleniyor kardeşce.

İnsanı insan eden
Sevilmeden sevmenin yücesi
Güvencesi yaratmanın, bilimin
Ölümsüz düşünce.

Tekerlekten atoma
Kalbi aktaran eller birleşmiş
Özgürce.

Bıkmadan koşanlar
Yaklaştıran güneşe
Gözlerinde parıltı
Yüreklerinde neşe.

O. NABİ ÜÇÜNCÜOĞLU

O. NABİ ÜÇÜNCÜOĞLU

Muhterem Beyefendi

. . . .

Eşim O. Nabi Üçüncü'ye kitabınızda yer ayırmanız bizi fazlasıyla mutlu etti. Şimdiden Üçüncü ailesi olarak teşekkürlerimizi iletiriz.

. . . .

Selamlarımı iletirim
M. Ayçin Üçüncü

O. NABİ ÜÇÜNCÜOĞLU
(1922 - 1969)

Özgeçmişi :

1922 yılında (Gümüşhane'nin Torul kasabasında) doğan O. Nabi Üçüncü Trabzon'da tamamladığı Orta Öğrenimden sonra, Gazi Eğitim Enstitüsünün Türkçe Bölümünü bitirdi. Yedek subaylıktan sonra Giresun'un Tirebolu ilçesinde Öğretmenlik yapan şair, daha sonra Gümüşhane'nin Torul İlçesinde Müdür olarak görev aldı. 1961 yılında Trabzon Karma (Kanuni) Ortaokuluna Müdür olarak atanan O. Nabi Üçüncü'yü görevini ölünceye kadar sürdürdü.

Şiir çalışmalarına Lise çağlarında başlayan Nabi Üçüncü'nün şiirleri; Varlık, Kaynak, Yücel gibi çeşitli dergi ve gazetelerde yer aldı. Daha sonra bu şiirlerini "MEMLEKET" adlı şiir kitabında toplayan şair tüm yaşamını Öğrencileriyle şiirleri doldurmuştur. Evli ve iki kızı olan Nabi Üçüncü'yü 1-2-1969 yılında kaybettik.

Eşinin Adresi: M. Ayçin Üçüncü Nişantaşı Kız Lisesi Md. İST.

MEMLEKET

I

Benim olduğun için seni severim
Ben Öğretmenim.
Akşamları akşamlar kadar yorgun
Ortalık ışımadan memleketime
Güneş olurum.
Mehmet'in kalemi
Fatma'nın defteriyim sene be sene
Yazılır okunurum.

Ben Öğretmenim
Anadolu'nun en iyi kitabı uzun
Van Gölü'nden Marmara'ya okunmuş
Ellerimin üzerine parmaklarıma
Saygının en güzeli konmuş

V

Şive'nim Cami mahallesinde
Bir Öğretmen kozasını örüyor
Çilesi Anadolu üstüne büyük
Allah görüyor.

İyilik üzerine yüz türkü Şive Okulu
Aydınlığa yıldız yıldız pencere.
Bir küçük akşam yuvarlanır ellerimize
Büyük pelit dalı - kar dalı
Cami mahallesi ev ev
Gül gibi okul açılalı.

Şive'nin Cami mahallesinde
Bir Öğretmen Kozasını örüyor
Çabası memleket üstüne tatlı
Allah biliyor.

HAMSİ KOYDUM TAVAYA

Evimizde teneke dolusu, sepet sepet
Bayram var hamsinin kilosu on'a
Bazlamanın kraldan çok hükmü
Soğan soframızdadır
Hamsi koyduk tavaya kadeh gözlüm
Ömrümüzün bu tarafını alladık pulladık
Fakirliği gurbete yolladık.

Hamsi zenginler kadar semiz
Bundan böyle türkü söyleriz

BEN- SEMİZ USTA ve BURNUNU KARIŞTIRAN

Ya akşam olduğu için karanlık
Ya bu karanlık bıraktı akşamı ellerimize
Hafifce sessiz.
Veysel'in kahvesinde ben, burnunu karıştıran
Ve kunduracı Semiz

Veysel'in kahvesi duman duman, kurşuni
Çarık kokusu tuzluca, ılık
Semiz ustayı meşine çevirmiş dünya
Burnunu karıştıranın gözleri kuyu
Ben yaşamayı gümbür gümbür unuttum

Kafamın içi yumyumuşak, sonra
Caddelerde kolkola - yüzyüze insanlar
Ayık - sarhoş
Şehirlerdeyim oh, kollarımın ikisi de boş
Pencerelere kızlar dayanmış şöyle
İçleri derya - deniz
Benim içim de öyle.

Sonra Veysel'in kahvesi duman
Sonra ben, sonra Semiz Usta ve sonra...
Yak bir asker daha, hakkımızda hayırlısı,
Burnunu karıştıran.

İstanbul'u aç Ustam, İstanbul'u
Şarkılar varmış...
Vay anasına be, kar yağmış!..

TREBOLU

Sokakların dili olsa türkü söyler
Gök cömertliğini döküyor kardeşçe
Elimizde - avucumuzda bahar
Bahçe yüzümüze gülüyor.
Oy bu sene insan keyifsten ölüyor!
Lazut püskül püskül, perçem perçem
Dallarında hanım hanımcık fındıklar
Gök, kardeşlerini döküyor cömertce
Yaşamak kollarımızın arasında etce
Yağlı ekmek yeriz
Sokakları becerebilirse bu şehir
Sarhoş türküsü söyleriz

Şükür herşeyim var
İstanbul radyosunda Safiye Ayla
Hayri Usta'da kuru fasulya
Pencerimin önünde kar var.

Dalında güzelliğinin
Farkında değil mandalinam
Çıradan utanan lâmbam
Ve duvarları gömleğimin yakası kadar
Beyaz odam var.

Var iğnem - ipliğim
Bir sen yoktun
Terlik şıkırtın yok senin, sevdiğim.

ATATÜRK'ÜM CANIMIN İÇİ

Gelincikle papatyanın kardeşliği
İyilikler üstüne
Gece öyle büyük, öyle sağır ki
Ortamızda karanlıkların anası
Meydan meydan dolu ve boş
Cop yarası, kurşun yarasında gelincik
Kuru ekmeği kara akşama katmak
Böyle olur ve boş.

Atatürk'üm benim canımın içi
Mavi gözlerinden öperim
Mayıs aylarında kasımlarda
Seni özlerim, özlerim
Benim canımın içi, şanım
Sana kurban olsun canım.

Nisan yağmurlarına kan yağdı
Cop yarasında Atatürk vardı
Gelincikle papatyanın kardeşliği
Beyazıt'tan Kızılay'a kadardı.
İnsan bir yaşar, bin ölür
Benim canımın içi atar damarım
Yüreğimin ortasındaki yürek
Anadolu o kadar güzel ki bu bahar
Benim Turhan kardeşim, İhsan kardeşim
Gülmek gerek.

Beyazıt Meydanı has meydan
Hürriyet Meydanı'nın eşi
Tohum delicesine sevdi toprağı
Salkım salkım arzu dolu genç
Acı acının kardeşi.

Olur mu böyle olur mu
Bu, güzelim filiz, bu sevda, bu dal
Böyle hiçten kırılırmı çirkin
Düşüncelerimiz iyiliklere gebe
Hür sabahlarda güzellik
Benim Turhan Kardeşim, İhsan Kardeşim
Kan kardeşim, beş bayrak - milyon
Gelincikler papatyalar sel,sel
Çağladık geldik.

Atatürk'üm benim canımın içi
Mavi gözlerinden öperim
Mayıs aylarında, kasımlarda
Seni özlerim, özlerim.
Benim canımın içi şanım
Sana kurban olsun canım!...

DÖNE - DÖNE
UMUTLARA - SEVİLERE DÖNME YOK

Bu söğüt Beşir Köyü'nden, köylü
Selâm eder şehirlere, parklara
Buğdayların ağzı kurudu sıcaktan, öğle sonu
Tarla tarla yorgun omuzlarımız.

Yürek dediğin bir yumruk et, yarısı
Ilık ılık kanar yarısına, umutlar, seviler
Yıldızlar akar gider karanlıklara
Akar gelir yenileri aydın
Ay döne döne yıl, döne döne 62, 63
Eskir ellerin beyazlığında dünya
Göz karasında eskimek güç.

Yürek dediğin bir yumruk et
Çıkar üstüne kütür kütür
Beşir köyünde insanı
Tarla tavası öldürür.

DÖNE DÖNE

Bir geleni var dünyamızın
Masasına sandalye koyun
İnsan insana, alaca bulaca dünya
Döne döne oyun.

Gözler akşam karası, ay ışığı insan insan göz
Bir güzelleşmede güzellik, düşüncelerde
Üçgen üçgen daha beyaz gün
Yaşamanın tadı kıvrım, kıvrım yılan
Amiplerin ustalığı, yaşadıklarından belli
Mademki insanız deli, döne döne
Umutlara,-sevilere dönme yok.

Hücce hücce anlamlaşan bakışların
Çokgenlere sevi
Biri, yüzü, bini açık saçık - kapalı
Ortalıkta insan çiçeği.

Bir geleni var dünyamızın
Amip amibe - insan insan bir tatlı güzel
Akşam karası, deniz kararası, dert karası
Döne döne oyun
Bir geleni var dünyamızın, avuçlarına
Düşünce dolusu yürek,
Umut - sevi koyun!

DÖNE DÖNE
III
Füsun'a

Başarılı oyun böyle gidecek- döne döne
Umut - sevi yaşamak babamızın malı
Kolkola, yanak yanağa, yuvarlacık
Pazartesi salı

Düşlerimizin en dişi maymunlukları, akşamların
Anı, ana ana ballanır, döne döne
Umut - sevi yaşamak Funda'ların malı
Ellerime üçgen üçgen kırıtışları yıldızların tence
Gözlerime gözlerin akmalı

Yürek dediğin yumruk yumruk umut + sevi
Güzel oyun, daha içten - döne döne
Ay aklığında, ılık tatlılığında yarınların
İnsan, sandalye, halı
Hücce hücce omuz omuza - çiçekte
Yaşamak masalı.

Gene kadehimi doldurdunuu öyle mi?
Ben sarhoş olmam, döne döne
Işıl ışıl düşünürüm.

Yararlanılan eserler

1 - Türk Saz Şairleri (Fuat Köprülü)
2 - İzahlı Halk Şiiri Antolajisi (Pertev N. Boratay)
3 - Meydan Larus (Halil V. Fıratlı)
4 - Vatanım Benim (Şinasi Özdenoğlu)
5 - Özgürlük İçin (Şinasi Özdenoğlu)
6 - Yağmur Sonrası (Nurettin Özdemir)
7 - Memleket (Nabi Üçüncüoğlu)
8 - Varlık Dergisi (Nisan - 1978 sayısı)
9 - Geçmiş Geceler (Vasfi M. Kocatürk)
10 - Ergenekon (Vasfi M. Kocatürk)
11 - Hayat Şarkıları (Vasfi M. Kocatürk)
12 - Tunç Sesleri (Vasfi M. Kocatürk)
13 - Bayburtlu Zihni (Z.F. Fındıklıoğlu)
14 - Bayburtlu Celali (Salim Haşlak)
15 - Bayburt'lu Hicrani (İhsan Yardımcı)
16 - Kasım çiçekleri (S.Kömürcüoğlu)

SÖZLÜK

A

Âb-u hayat : Hayat suyu. sonsuz dirlik veren efsanevi su
Adu : Düşman
Ağyâr : Yabancılar başkaları
Ah-u zâr : Ağlayıp inleme
Âti : Gelecek zaman
Aynoldu : Göründü
Arzuhal : Dilekçe
Avâz : Ses

B

Bâri : Yaratan, yaratıcı
Bereket : Bolluk
Berzah-ı Alem : Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar beklediği yer
Bâd-ı saba : Sabah rüzgârı
Bağban : Bahçıvan
Bab : Kapı
Bahr : Deniz
Bar : Yük, kir pas
Bent : Rabıta bağ
Beyhude : Boşuna
Bus : Öpme

C

Cebel : Dağ
Celi : Aşikâr, meydanda
Çeşm - i gazal : Ceylan gözlü
Cüda : Ayrı

D

Didâr : Sevgili
Devâ : İlâç, çare
Dil : Gönül
Divan-ı Bâri : Tanrı divanı
Dergâh : Tekke
Duhul : Giriş, girme

F

Fezâ : Boşluk, uzay
Frenk : Avrupa, avrupalı

..H...	Hâb	: Uyku
	Handan	: Neşeli, gülen
	Hâr	: Diken
	Halâs	: Kurtuluş
	Haşyet	: Korku, korkma
	Hud	: Güzel
	Hulefa Raşidin	: Dört halife
	Hicap	: Utanma sıkılma
..İ...	İzzet	: Yücelik
...K...	Kabail	: Kabileler, boylar
	Kâme	: Üzerine figür yapılan kiymetli, renkli taş
	Kande	: Nerede
	Kerem	: Lutuf, cömertlik
	Kenz	: Hazine, define
	Kul	: Köle, tanrıya göre insan
	Kül	: Bütün, tam
	Künh	: Bir şeyin aslı, temeli
...L..	Lâf-ü güzâr	:Boş söz
...M...	Mâr	: Hastalık
	Mâzi	: Geçmiş zaman
	Meclis-i yârân	: Dostlar meclisi
	Mesut	: Mutlu
	Meftuh	: Fethedilmiş, açılmış, açık
	Mey	: İçki
	Meşâyih	: Şeyhler
	Mukarin	: Bitişik, ulaşmış
	Muti	: İtaatli
	Müjgân	: Kirpik
	Mürşit	: Kılavuz, yol gösterici
..N.	Nağme	: Hoş, güzel ses
	Nâme	: Mektup
	Niyâz	: Yalvanma yakarma, dua etme
..O.	Od - Ot	: Ateş
	Otağ	: Büyük süslü çadır. Padişah çadırı
	Özge	: Başka, ayrı
.P..	Paye	: Rütbe, Üstünlük
	Pervendigâr	: Rızık veren, Tanrı

. . R . .	Rahman	: Merhamet eden, Allah
	Rıza	: Hoşnutluk, memnuniyet
	Revnak	: Parlaklık, göz alıcı
	Rota	: Gemilerin izlediği yol
	Rûz-u şeb	: Gece gündüz
. . S . .	Salât	: Namaz
	Sânî	: İkinci
	Sâkî	: İçki sunan
	Ser	: Baş
	Sun	: Etki, kudret
	Sükût	: Sessizlik
	Subh	: Sabah
	Şeyda	: Sevgiden çıldıran
	Şevk	: Arzu, istek
	Şikest	: Kırık kırılmış
. . T . .	Tahayyül	: Hayal Kurma
	Tebessüm	: Gülüş gülücük
. . U . .	Udul	: Âdil, Âdiller
	Ülfet	: Alışma, kaynaşma
. . V . .	Viran	: Yıkılmış, çok harap yapı
	Vüzerâ	: Vezirler, bakanlar
. . Y . .	Yad	: Şabancı, garip
	Yahşi	: İyi, güzel
. . Z . .	Zail olma	: Yok olma, silinme
	Zahm	: Yara
	Zemin	: Yer
	Zevrak	: Gemi
	Zirve	: Dağın en yüksek tepesi
	Ziya	: Işık
	Zu-el-fuat	: Kalp sahibi